

ELEKTRONI

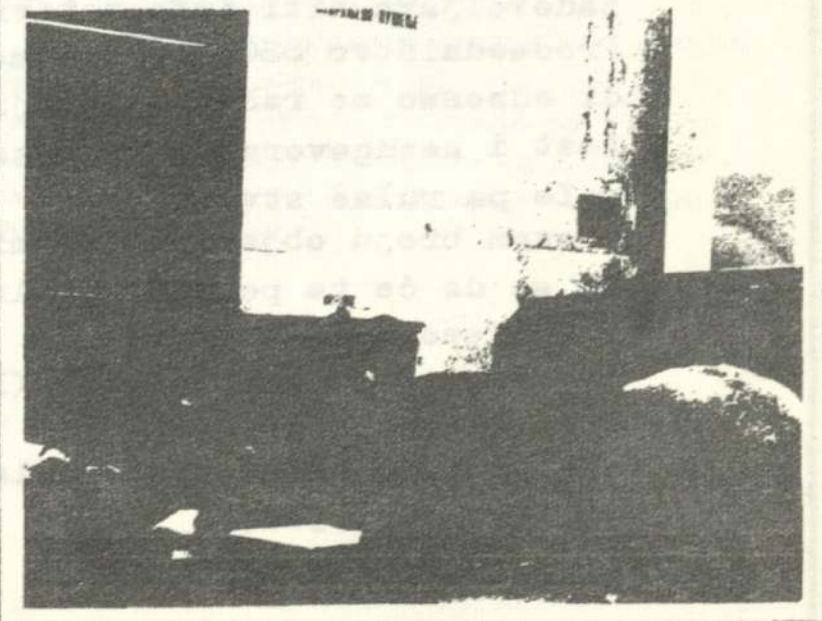
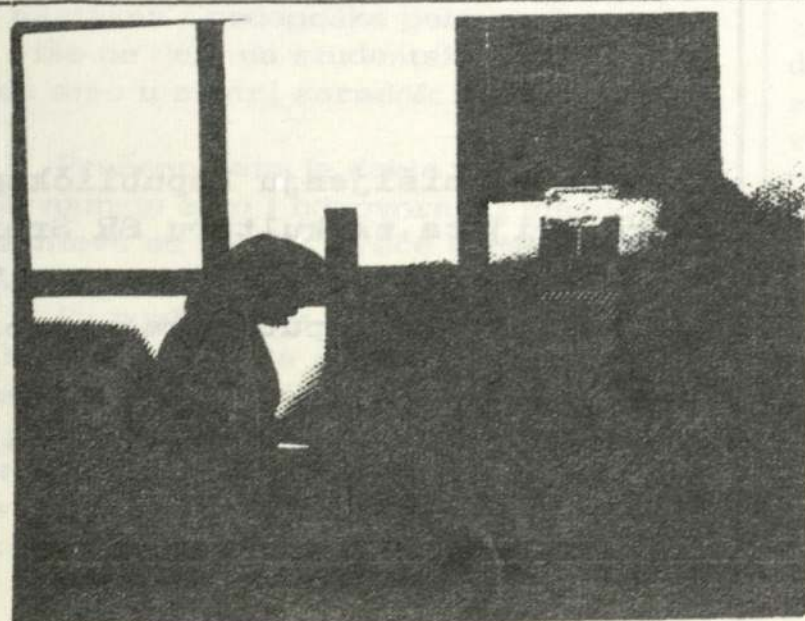
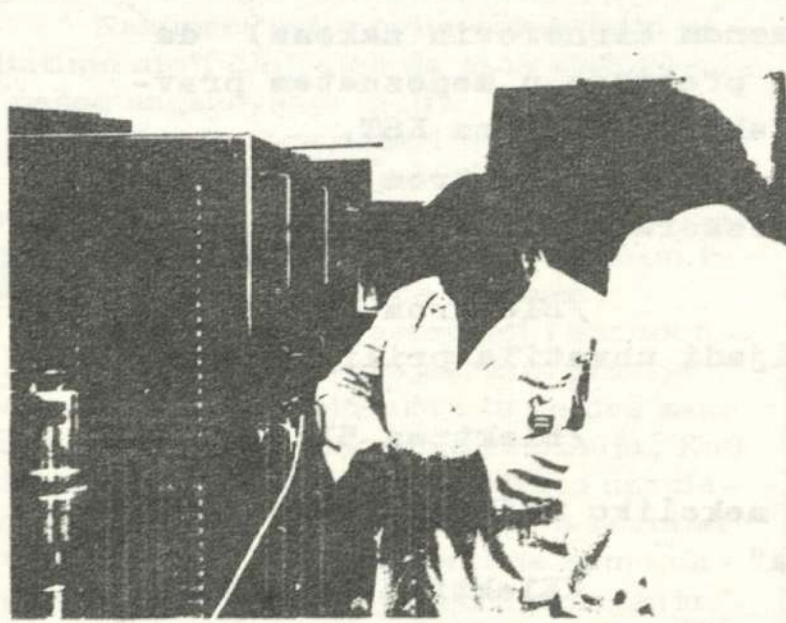
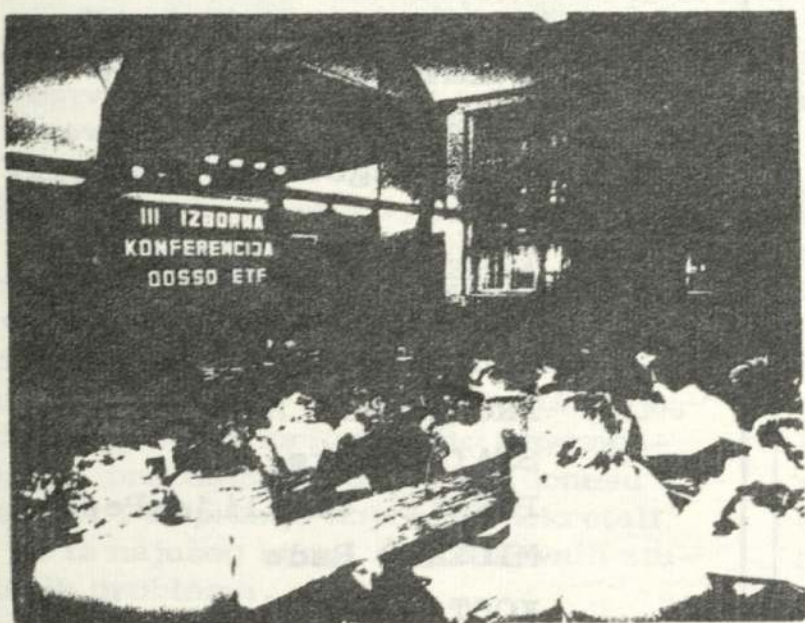
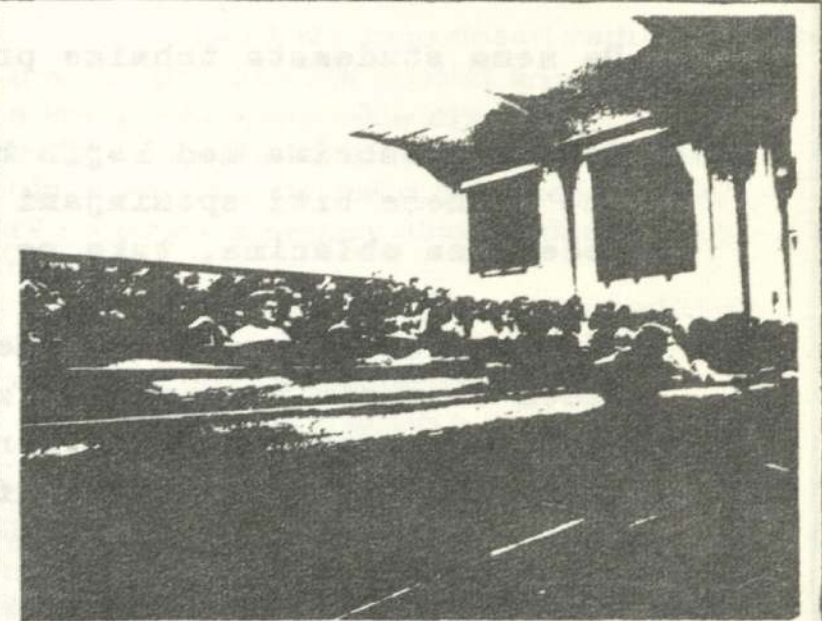
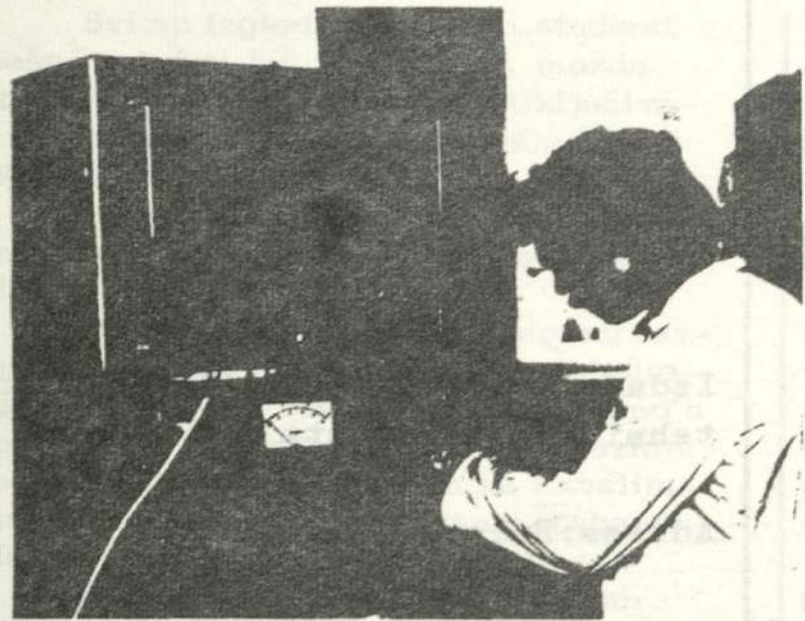
BROJ

56

GODINA XVII
APRIL 1977

PRIMERAK
BESPLATAN

LIST STUDENATA ELEKTROTEHNIKE BEOGRAD

Umesto uvodnika

Da penevimo: na jesen dobijamo novu zgradu fakulteta.

Optimisti: kada je pre desetak dana izbio požar u amfiteatru Građevinskog fakulteta naši studenti su napeto iščekivali nedolazak vatregasaca.

Vremena se menjaju: negde 1950 jedan kolega je isključen Partije s obrazloženjem da nije poležio zaostali ispit u januarskom roku.

/Elektron 35/

Da nema studenata tehnike propala bi Demevina.

/Elektron 37/

Svim profesorima kod kojih budemo prošli na ispitu obećavamo da neće biti spominjani u Elektrenu.

Počecu sa oblacima, tako se uvek počinje na fakultetu.

/Elektron 38/

-Kud si pešao sa rukom u džepu?

-Idem da radim petu vežbu iz Tehnologije.

Vest: oporezovan je šum. Verovatno zbog toga nema u prodaji nekih udžbenika za naš fakultet.

Čist plagijat: Švajcarci su izmislili švajcarski sir čitajući naš statut.

/Elektron 39-40/

Inspekcija je ustanovila (primenom Kirhefovih zakona) da je jedan stari milion iz KST-a pretekao u nepoznatom pravcu. Očekuje se da FOSS pokrene akciju: ŠTD za KST.

/Elektron 45/

Novogodišnja želja naših profesora je da umesto tezge dobiju katedru.

/Elektron 49/

Beogradska ekipa je na elektrijadi uhvatila priliku da pretrstari okolinom.

/Elektron 51/

Grupa asistencata sa EO kupuje nekoliko udžbenika Osnovi elektrotehnike. šifra: "Amnezija"

/Elektron, jun 1969/

Predsednik SSJ je govorio više od pola sata. To su neki delegati iskoristili da i oni obave svoje potrebe.

/Elektron, decembar 1969/

UMESTO OBJAŠNJENJA:

Na fakultetu ovih dana vlada prilična živost. U pitanju je reforma, nastavni planovi, ispitni rok, Elektrijada itd, itd. Želeli bismo da ovim brojem potpomognemo bar jedan deo akcija koje se vode na fakultetu. Nažalost, nismo bili u mogućnosti da nekim stvarima posvetimo punu pažnju /npr.-Elektrijada o kojoj su podatci nepoznati a tekst koji smo dobili ne zadovoljava niti informativne niti stilski niti literarno/. Predsedništvo SSO je posebno interesantno zbog onoga šta radi odnosno ne radi. Poslednji primer je potpuna neorganizovanost i neodgovornost po pitanju KST-a u kome se dešavaju još male pa ružne stvari.

U ovom broju objavljujemo mišljenje o jednom udžbeniku. Nadamo se da će te postati stalna rubrika i očekujemo saradnju i profesora i studenata.

Dva teksta su nepotpisana (LL i NN) i imena autora su poznata redakciji.

Što se tiče redakcije, spala knjiga na dva slova. Ne znamo čija je to krivica.

R E D A K C I J A

ELEKTRON

Izdaje Predsedništvo OOSO Elektrotehničkog fakulteta u Beogradu

Adresa: Bulevar Revolucije 73
tel. 329-212/378

Uređuje v.d. redakcijski kolegijum:

BULATOVIĆ Svetislav
JOVANOVIĆ Stevan

/glavni i odgovorni urednik/

Saradnici:

ARSENOVIĆ Jasmina
VESOVIĆ Rade
GUDZEVIĆ Sinan
PROFIROVIĆ Milen
SPAIC Rajko
PEROVIĆ Vasilije-Peca
MILEKIĆ Rade
KOSTA
JOVIČIĆ Zoran
ANTIĆ Predrag

Izlazi dvaput u semestru
Štampa Zaved za grafiču obradu
Tehneloške-Metalurškog fakulteta

List je po mišljenju Republičkog sekretarijata za kulturu SR Srbije br. 413-120/75-02 od 14 marta 1975 god. oslobođen republičkog poreza na promet.

Tiraž: 1000 primeraka

KAKO SAMOUPRAVLJAMO

Svi su izgledi da će naši studenti uspešno položiti još jedan ispit, možda najteži i to onaj koji se zove: "Uključivanje u proces samoupravnog odlučivanja na Fakultetu".

Pokušaću da procenim šta još možemo da uradimo da bismo ga konačno položili.

Nov položaj studenta u samoupravljanju na Univerzitetu uopšte i na fakultetima, u odnosu na nekadašnji, nije samo u mnogo većem broju predstavnika u raznim samoupravnim organima. On se i kvalitativno razlikuje od ranijeg i tome treba obratiti naročitu pažnju.

U članu 33. Zakona o visokom školstvu se između ostalog kaže:

"Studenti ravnopravno sa članovima radne zajednice visokoškolske ustanove učestvuju u odlučivanju o svim poslovima upravljanja na visokoškolskoj ustanovi..".

Iako je Zakon donet 1972. godine možemo reći da u tom pogledu on tek sada kod nas počinje da živi. Setimo se da se do skora udeo studenata u samoupravnom odlučivanju svodio praktično na to da naši predstavnici prenesu Naučno-nastavnom veću ili Savetu naše primedbe, mišljenja, predloge a često i pritužbe što argumentovanije, prepuštajući im da oni donesu odluku. A i ta pitanja koja smo pokretali bila su iz najužeg kruga svakodnevnih studentskih problema.

U Zakonu međutim jasno stoji: "ravnopravno" i "o svim poslovima upravljanja". Uočljiv je odmah taj novi kvalitet. Ne pišem ovo zato što smatram da to u našoj sredini nije pravilno shvaćeno, već zato što se to želi postići starim načinom rada i saradnje.

(Moram ipak da napomenem da ovo "o svim poslovima upravljanja" zasad treba shvatiti kao: "o širokom krugu poslova upravljanja" jer da bi se ostvarila ona prava formulacija potrebni su dosta ozbiljni društveno-ekonomski zahvati, i sasvim drugačiji Univerzitet od ovoga na kome smo danas.)

Ovakvim stavom Zakona samo je potvrđena činjenica da se, kada je u pitanju rad i razvoj Fakulteta, a naročito njegova nastavna i pedagoška delatnost, problemi više ne dele na studentske i nastavničke i da smo u stvari saradnici na istom poslu.

Pruženo nam je dakle veliko poverenje ali nam je zato i odgovornost mnogo veća i zahteva se od nas i veće angažovanje i razvijeniya politička svest.

Pa pogledajmo šta smo dosad postigli. Zborovi studenata održavaju se mnogo češće, donose više rezultata i bolje su pripremljeni. Glavni pravac akcije i jeste na afirmisanju tog najneposrednijeg oblika samoupravljanja. Uspeli smo da angažujemo sve one koji su na neki način zainteresovani i ko-

ji žele da daju svoj doprinos. Preostaje nam da angažujemo i one, zasad nezainteresovane, kojih takodje ima. Jedan od načina bio bi putem organizovanog i osmišljenog ideološko-političkog obrazovanja i na tome se dosta radi i u Savezu omladine i u Savezu komunističara. O nizu pitanja redovno razgovaramo na zborovima, donosimo predloge i zauzimamo stavove. Naši predstavnici, možda više nego ikad ranije, mogu da kažu, kad istupaju na većima odseka, Savetu ili na sastancima sa Naučno-nastavnim većom, da prenose mišljenja i argumente svih studenata.

Najzad studenti su sve bolje obavешteni o akcijama i odlukama samoupravnih organa.

Nasuprot svim ovim očiglednim rezultatima stoji činjenica da je krajnji rezultat našeg angažovanja mali.

Kako do toga dolazi?

Na zborovima, pa zatim na Veću studenata dolazimo do nekog svog jedinstvenog mišljenja, stava ili predloga i zatim to iznosimo na sastanke Veća i Saveta.

Istovremeno, nastavnici i saradnici sa svoje strane razmatrajući isto pitanje dolaze do svojih zaključaka i ta se dva zaključka vrlo često u mnogome razlikuju. Kad zatim dodje do odlučivanja, umesto usaglašavanja dolazi do preglašavanja, a rezultat se unapred zna. Time studenti ne samo da ne uspevaju da daju svoj udeo u rešavanju problema, već se polako formira mišljenje o nekoj novoj eri, eri konfrontacije na relaciji student - nastavnik.

Zasad je to mišljenje samo izvesnog broja nastavnika, a nikako studenata i mislim da ćemo se složiti da što se nas tiče do toga nikad neće ni doći.

Može da postoji, i poželjno je, nešto što se zove borba mišljenja u procesu demokratskog i samoupravnog odlučivanja, mogu da postoje argumenti za i protiv, ali za konfrontaciju tu nema mesta.

Razlog zašto dolazimo do različitih predloga i stavova o istom problemu nikako nije u tome što su interesi nastavnika i studenata različiti.

U pitanju je nešto drugo. Kad studenti rešavaju jedan problem, ne uzimaju u obzir mnoge momente o kojima nastavnici vode računa a za neke okolnosti možda i ne znaju. Nastavnici pak, često i ne pokušavaju da se stave u kožu studenta niti shvataju naše argumente i pobude. Neko će prigovoriti da sam stvari pojednostavio i da nije baš uvek tako, ali iskustvo govori da oko bilo kog, iole složenijeg pitanja dolazi neminovno do razmimoilaženja i to baš iz ovog razloga.

Zaključak je da treba nešto menjati u mehanizmu našeg samoupravnog odlučivanja. Rad na novim nastavnim planovima i programima, kako zbog svoje složenosti i podjednake zainteresovanosti svih

struktura, tako i zbog velikog broja održanih sastanaka i čestih polemika skoro da dokazuje gore rečeno.

Ali baš to iskustvo možda najbolje pokazuje kako bi u buduće trebalo raditi.

Još od samog početka, od formulisanja problema pa do konačnog rešenja treba raditi zajedno sa nastavnicima ili barem koordinirano. Ne dozvoliti da se mišljenje o zajedničkom problemu formuliše na odvojenim mestima.

Dakle, onog trenutka kada se ispostavi da nešto treba rešiti ili uraditi, bez obzira čija je inicijativa, treba da počne i naša saradnja, sa jednim ciljem, doći do najboljeg rešenja.

Ovako kako smo dosad radili može se u najboljem slučaju postići kompromis, a kompromis najčešće nije isto što i najbolje rešenje. Ukoliko bude borbe mišljenja, neka je bude još dok se rešenje nazire, a ne kada neposredno predstoji glasanje.

Jedino tako možemo obezbediti da do odluka dolazimo postepenim usaglašavanjem a ne preglašavanjem.

Šta bi to značilo u praksi?

Uključivati i studente u rad svih onih komisija koje dobijaju zadatak od Naučno-nastavnog veća ili Saveta da rade na nekom konkretnom problemu, da predlože rešenje i da pripreme materijal za sednicu.

Naravno da će studenti u toku rada konsultovati svoje Veće i zborove čime bi moglo da se postigne da do saglasnosti dođe još pre sastanka i pre glasanja, tj., da se izadje sa zajedničkim predlogom. Dobar primer takve saradnje je rad na problemu udžbenika za sednicu Saveta. Postoje zatim i stalne komisije Veća i Saveta, u koje takodje treba uključiti studente. One su, po tome kako su zamišljene, mesta na kojima se zaista ozbiljno i studiozno radi na najbitnijim pitanjima.

Od njih se ne očekuju samo predlozi za rešenje tekućeg problema, već i to da na neki način idu korak dalje i pokreću inicijativu. Činjenica je međutim, da se one najčešće i ne sastaju. Zato ukoliko i ima studenata u njima oni ne koriste mnogo. To pitanje treba takodje što pre rešiti a na nama studentima je da u te komisije delegiramo zaista najsposobnije i tako opravdamo poverenje. Drugi, podjednako važan vid tog novog načina rada je da se obezbedi da nastavnici i saradnici aktivno učestvuju u radu Zbora godine na kojoj izvode nastavu. Koliko bi to doprinelo kvalitetnijem radu i prevazilaženju mnogih nesporazuma ne moram ni da objašnjavam. Takvo rešenje zasad ne postoji u Statutu ali ako ga praksa potvrdi kao korisno moglo bi se kasnije i ozakoniti.

Smatram da bi ovakav način rada mnogo doprineo da se položi onaj ispit o kome je bilo reči na početku.

Ipak, ovo su samo neka od mogućih rešenja i zato će ovaj napis i imati svoju vrednost jedino ako nas navede da o tome razmislimo i dogovorimo se na svojim zborovima i na sastancima Saveza omladine i Saveza komunističara.

POPOVIĆ MILOŠ

OOSK ETF-a

I pored toga što se približava kraj mandata, Sekretarijat fakultetske konferencije SK nije ni malo usporio svoju aktivnost. Na jednom od poslednjih sastanaka, kojem sam prisustvovao, bilo je posvećeno više pažnje trenutnoj situaciji na Fakultetu. Bila je to u jednom pogledu i ocena rada Sekretarijata u proteklom periodu.

Konstatovano je, pre svega, da se na Fakultetu prvi put javno diskutuje o svim problemima. Učešće u diskusiji su uzeli i nastavnici i studenti. Tako je moglo i ranije; ovako, postavio se velik broj problema za rešavanje. Međutim, za to je trebalo imati rešenja ili alternacije od samog početka. Krivica je i do Fakulteta i do organizacije SK. Treba istaći da su glavne stvari urađene, ono što je bilo predviđeno na poslednjoj fakultetskoj konferenciji SK, to je i realizovano na Fakultetu. Rad na nastavnim planovima je prepušten Fakultetu. Napor je urodio plodom: intenziviran je rad na nastavnim planovima, zna se gde su preklapanja, šta valja a šta ne. Postignut je i formalno dogovor o smanjenju nedeljnog broja časova. To skraćivanje dovodi do broja od 28 časova nedeljno. Stav Naučno-nastavnog veća je sličan, predlaže se programsko skraćivanje od 1/6 do 1/4 po predmetu. Neki od predloženih kriterijuma studiranja su izostali iz opravdanih razloga (npr. godina za godinu). Čvrde je posebno interesantan stav studenata: potrebno je posebno obratiti pažnju da se zbog ciljeva reforme (npr. efikasnosti studiranja) ne dovede do sniženja kriterijuma i nivoa nastave. Prema svim pokazateljima, nastavni programi su u završnoj fazi izrade. Što se tiče razvoja fakulteta, napravljen je predlog plana koji se može videti u fakultetskoj biblioteci. Naučno-nastavno veće je usvojilo to da se podnese predlog o sažimanju katedri. Konkretni predlog o tome treba da podnese prodekan za nastavu.

Nažalost, nije sve "išlo" kako treba. Prva zamerka se upućuje komisiji za reformu koja u aprilu i maju prošle godine nije nastavila intenzivnije da radi na rešavanju postavljenih zadataka. Isto tako, previše vremena je utrošeno na diskusije oko smerova; jedino su na odsjeku za elektroniku konsultovani predstavnici privrede. Karakteristično je to da su veoma izraženi lični interesi, interesi katedri itd. Dešava se da se pod zaštitom interesa privrede kriju lični interesi. Nazire se duh rešavanja personalnih pitanja po predmetima. Problem međuljudskih odnosa se ponovo javlja. Simptomatično je jedno rezonovanje: "Diraj sve što hoćeš, skraćuj sve što hoćeš, samo moje ne diraj!" Na sastancima se o pojedinim predmetima površno diskutuje, vrši se pritisak da se sva skraćivanja obave na predmetima opštijeg profila, pa čak da stručni predmeti preuzmu deo gradiva opštih predmeta. Ovakva situacija vlada na sva tri odseka a najizrazitija je na Odseku za elektroniku. Promena, kao nužnost je različito shvaćena: negde se traže radikalne promene, negde ne žele ikakve promene; onaj pravi stav da stvari treba stalno, permanentno menjati, je redak...

Kao što se vidi, Sekretarijat je dao jasnu sliku situacije na Fakultetu sa svim pozitivnim i negativnim stranama. Iz diskusije su mogli da se uoče još neki atributi:

- Postoji kadrovski problem. Energetski odsek se pokazao neažurnim po pitanju izmene nastavnih planova.
- Na Fakultetu ne postoji određen stav, što je loše. TF traži blago usmeravanje, EO je zadovoljan sadašnjim stanjem a ELO zahteva strogo usmerenje već od druge godine.
- Velika grupa ljudi nije uzela nikakvog javnog učešća u diskusiji o reformi i to u toku aprila i maja prošle godine kada je trebalo dati osnovni podstrek reformi. Ali kada je počeo ozbiljan rad, kad su neke stvari uzele konkretan oblik kao npr. skraćivanje, onda su se hitno pojavili u javnosti oni koji su se

u početku odnosili sa podsmehom prema celoj akciji.

-Postavljeno je pitanje odgovornosti na Fakultetu i u samom Sekretarijatu. Javlja se nesklad između intelekta i svesti. Ponekad se dešava da i komunisti teško stavljaju opšte interese ispred svojih.

Za kraj sam ostavio jednu konstataciju ili bolje rečeno, zahtev sa ovog sastanka, čije ostvarenje predstavlja osnovnu pogonsku snagu promena na Fakultetu: oživljavanje partijskog rada!

JS

poslednja vest!

U sredu 16. marta održan je zajednički sastanak Komisije za samoupravljanje FKSK, Veća studenata, studenata članova Saveta i veća odseka. Prisustvovali su i Dekan i predsednik Saveta.

Sastanak je bio posvećen položaju studenata u procesu samoupravnog odlučivanja na fakultetu. Osnovna ideja bila je da se u rešavanju većine problema obezbedi što tešnja saradnja studenata i profesora od

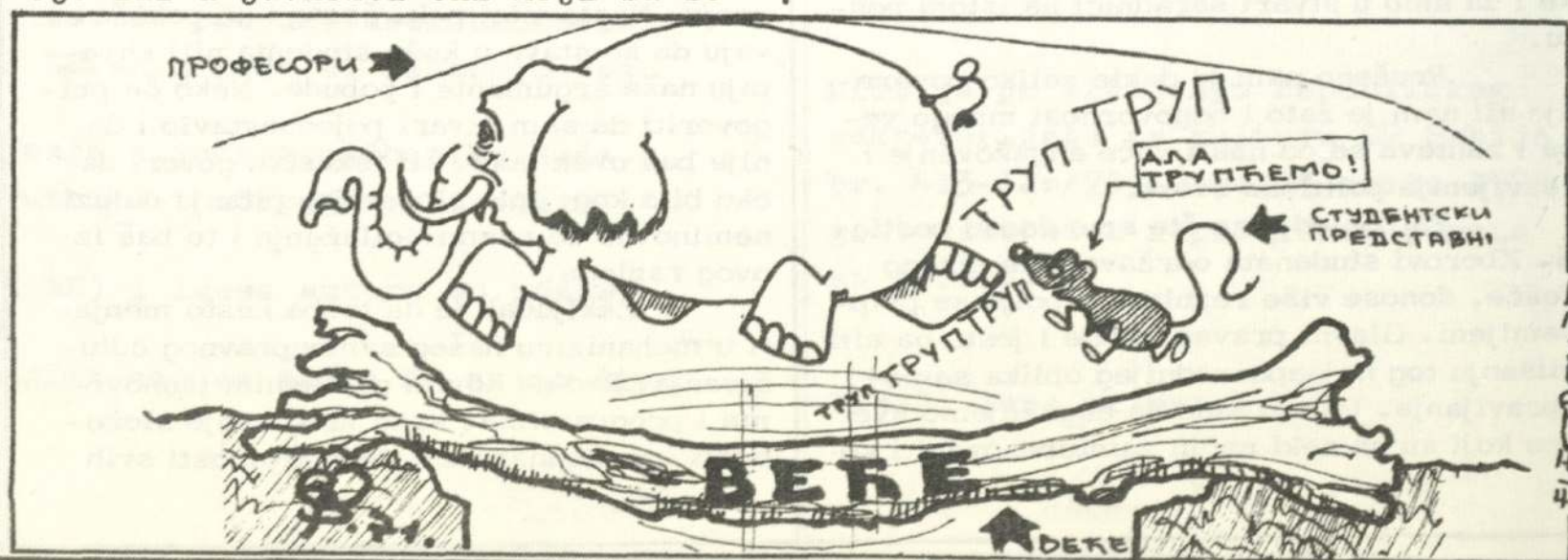
amog početka. U nastojanju da se to postigne, napravljen je sledeći dogovor:

- da studenti budu uključeni u rad komisija koje pripremaju materijal za sednice Saveta i zajedničkih sastanaka Naučno-nastavnog veća i Veća studenata.

- da studenti uzimaju učešća u radu stalnih komisija Veća i Saveta.
- da nastavnici i saradnici učestvuju u radu zborova godine na kojoj izvode nastavu.

- da se o ovome obavesti Naučno-nastavno veće i Savet.

P. M.

20 GODINA RADA ODSEKA ZA TEHNIČKU FIZIKU NA ELEKTROTEHNIČKOM FAKULTETU UNIVERZITETA U BEOGRADU

Školske 1975/76 navršilo se 20 godina od osnivanja Odseka za tehničku fiziku na Elektrotehničkom fakultetu Univerziteta u Beogradu. Elektrotehnički fakultet je jedini fakultet u našoj zemlji koji daje takav profil inženjera i za ovih 20 godina na Odseku je diplomiralo oko 200 studenata.

Mada je inženjer Tehničke fizike odavno priznat u svetu kao neophodan stručnjak specijalno u istraživačkim razvojnim centrima, kod nas je u privredi još uvek nedovoljno poznat i priznat takav profil inženjera.

Današnji nivo razvoja nauke i brzina kojom moderna tehnika gija i proizvodnja preuzima skoro neposredno nova naučna dostignuća, postavlja zahteve za inženjerima koji solidno poznaju razne oblasti teoriske i primenjene fizike na nivou mikro i makro fenomena, fizičko tehnička merenja (specijalno merenja raznih neelektričnih veličina), elektronike, matematike, numeričke analize i računarske tehnike kao i sistematski prilaz složenim fizičkim i tehničkim sistemima. Klasična koncepcija inženjera koji treba samo da primenjuje razna naučna dostignuća do kojih su došli drugi naučni radnici, polako se gubi, Visoki kvalitet koji se traži od novih proizvoda kao i moderne metode analize i sinteze zahtevaju da inženjer koji se stara o ukupnom organizovanju proizvodnje poznaje solidno ne samo svoju užu oblast već i sve ono što je neophodno za postizanje tog cilja. Radi se često o rešavanju kompleksnih naučnih problema.

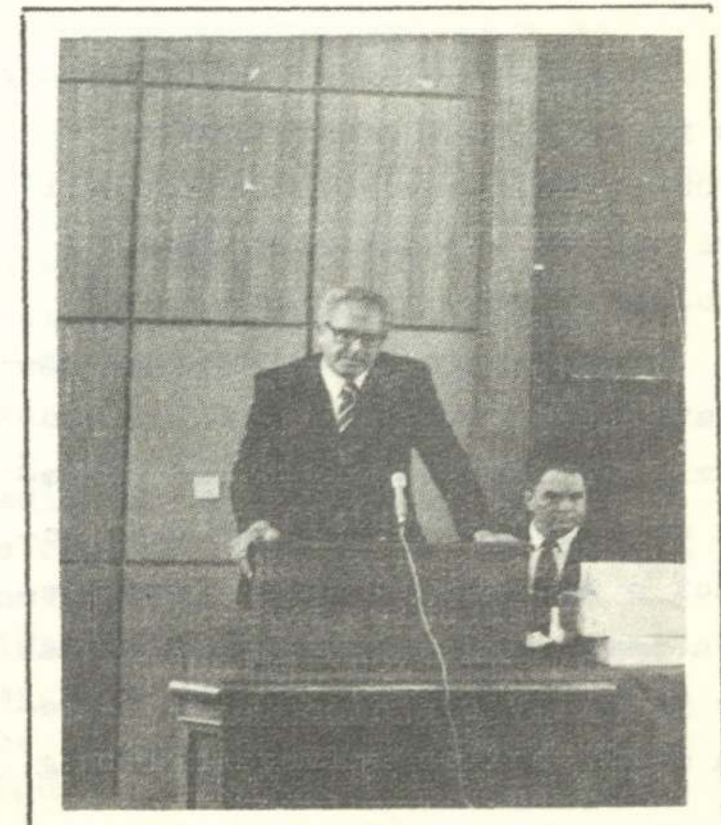
Međutim, treba imati u vidu da se studenti upoznavaju i sa prilazima koji su često veoma opšti, tako da se problemi iz elektrotehnike, termodinamike i termotehnike, mehanike i mnogih drugih oblasti, zbog velike sličnosti matematičkog opisivanja i tretiranja, mogu rešavati na analogan način. To ukazuje na koncepciju širinu koju inženjeri tehničke fizike dobijaju na studijima. Anketna sprovedena među završenim in-

ženjerima ovog Odseka u toku prošle godine pokazala je da veliki broj radi u naučnim i razvojnim institutima kao što su "Boris Kidrič", "Institut za fiziku", "Mihajlo Pupin", "Energoprojekt" i sl. kao i po računskim centrima raznih ustanova i privrede. Veći broj uspešno radi i na problemima teoriske fizike.

Interesantno je napomenuti da je važna uloga Tehničke fizike u Elektrotehnici uočavana od samog početka. Tako se prva laboratorija na Velikoj tehničkoj školi u Beogradu vezana za rad na elektrotehničkim problemima, osnovana 1889, nazivala Laboratorija za primenjenu fiziku i elektrotehniku. Međutim uvođenje tehničke fizike kao zasebnog odseka je ipak relativno skorijeg datuma. Maja 1953, ETF na kome su do tada postojala dva smera: smer jake struje i smer telekomunikacija, na sednici Saveta, odlučuje da se pristupi organizovanju dopunske nastave iz primenjene fizike i nuklearne tehnike, uvođenjem većeg broja fakultativnih predmeta iz tih oblasti. Slušaoci su bili diplomirani inženjeri i fizičari a delimično i redovni studenti oba postojeća smera. Novembra 1955 kao odgovor na veliko interesovanje naučnih i istraživačkih instituta za inženjerima iz oblasti nuklearne tehnike i poluprovodnika formiran je nov odsek, tkz. "treći odsek" Elektrotehničkog fakulteta, odsek za fiziku i nuklearnu tehniku. Povećano interesovanje za šire oblasti fizike materijala i fizičko tehničkih merenja dovodi 1958 do promene plana nastave, te se odseku menja naziv u Odsek za tehničku fiziku. Sve veći prodor automatike i automatskog upravljanja u inženjersku praksu dovodi 1963 do uvođenja smera za automatiku, kao trećeg smera na Odseku tehničke fizike. 1970 automatika se izdvaja iz ovog odseka i postaje zajednički smer za sve odseke na ETF-u, a na trećem odseku se formira smer za obradu podataka.

Kod svih tih izmena, kojima se težilo reformisanju i modernizaciji nastave, uz usaglašavanje sa savremenim trendovima u inženjerskoj teoriji i praksi, osnovna koncepcija odseka je ostala ista: solidno poznavanje teorije moderne fizike kroz klasičan, kvantno mehanički i statički prilaz, dovoljno matematičkog aparata i modernog numeričkog-računarskog prilaza; solidno upoznavanje sa Atomskom fizikom, Fizikom čvrstog stanja, Jonskom fizikom i Nuklearnom fizikom kao široke osnove koja omogućava dalje usmeravanje studenata kroz tri smera. Usmeravanje počinje u VIII semestru i nastavlja se kroz IX semestar i diplomski rad. Na odseku tehničke fizike postoje danas tri smera: smer obrade podataka (merenje i upravljanje), smer nuklearne tehnike i smer fizika materijala.

Smer nuklearne tehnike obuhvata nastavu iz problematike vezane za nuklearnu energiju, primenu nuklearnog zračenja i radiološku zaštitu. Osnova smera fizike materijala je fizička elektronika, fizika čvrstog stanja i jonska fizika, kvantna elektronika kao i njihova primena u raznim granama tehnike, kao što su poluprovodnici, dielektrici i magnetici, mikroelektronika, fizika plazme i laserska tehnika. Na smeru za obradu podataka student povezuje prethodno stečeno znanje sa fizičko tehničkim merenjima, metrologijom,

obradom mernih podataka, upravljanjem procesima, merenjem i kontrolom kvaliteta u procesu proizvodnje, korišćenjem mikroprocesora u kontroli i upravljanju i sl.

Na Odseku postoje neophodne laboratorije za rad sa studentima kao što su Laboratorija za eksperimentalnu atomsku fiziku, Laboratorija za nuklearnu fiziku, Laboratorija za nuklearnu tehniku, Laboratorija za fizičko-tehnička merenja i Laboratorija za fizičku elektroniku. Zbog koncepcije rada Zajednice za usmerenu nauku svi nastavnici i saradnici su još uvek najvećim delom usmereni na rad u naučne institute u Beogradu.

Dobra osnova koju dobijaju završeni inženjeri tehničke fizike omogućava njihovo dalje usavršavanje u vrlo širokim dijapazonima za šta im služe post-diplomske studije, magistarskog i specijalističkog tipa. Podatak je da je od 500 diplomiranih, 55 doktoriralo a 52 magistriralo, od kojih mnogi na čisto teoretskim problemima fizike, jasno potvrđuje širinu i kvalitet inženjera ovog Odseka.

Starešina
Odseka za tehničku fiziku

Prof. Šoreli Fedor

ANKETA O PEDAGOŠKIM SPOSOBNOSTIMA NASTAVNIKA

Na našem fakultetu studenti su preko svojih organizacija (FOSS i Veće studenata), sproveli tri ankete o pedagoškom radu i sposobnostima nastavnika.

Prva anketa je sprovedena januara 1970. godine, na inicijativu samih studenata. Osetila se potreba da se organizovano prikupe podaci o nastavi i načinu izvođenja nastave od strane nastavnika. Do tada, prilikom izbora i reizbora nastavnika, nije bilo nikakvog

"ozbiljnijeg" govora o njihovom pedagoškom radu i pedagoškim sposobnostima. Iznoseći svoje mišljenje prilikom svakog izbora i reizbora nastavnika, studenti su želeli da otvoreno odaju priznanje dobrim nastavnicima, a da ostalima ukažu na njihove nedostatke, sa željom da se vrši napredak u pedagoškoj delatnosti. Istovremeno se želelo da se sagleda udžbenička literatura, uoče njene nedostaci i proširi delatnost na izdavanju udžbenika i skripti.

U ovoj anketi je učestvovalo 350 studenata II, III, i IV godine. Rezultati ankete su publikovani. Svaki nastavnik je ocenjen ocenom od 1 do 5, a dato je i opšte mišljenje o svakom kandidatu i odgovarajućim udžbenicima.

Iako je anketa bila pionirski posao, njen značaj je bio presudan za učešće studenata u samoupravljanju na Fakultetu i procesu nastave. Izdavanje skripti preko Saveza studenata je doživelo veliki napredak. Zahvaljujući radu studenata, veliki deo gradiva je pokriven literaturom.

Februara 1972. godine je sprovedena druga anketa. U ovoj anketi je učestvovao veći broj studenata (400).

Aprila 1975. godine sprovedena je i treća anketa, koja je bila najmasovnija i najsažadajnija. Tada je u Statut Fakulteta ubačen član po kome studenti prilikom izbora i reizbora nastavnika, daju svoje mišljenje o njegovom radu i pedagoškim kvalitetima, preko Veća studenata.

Veće studenata formira svoje mišljenje na osnovu rezultata prethodnih anketa i na osnovu mišljenja studenata kojima nastavnik predaje, dobijenog na zborovima godina. To mišljenje ulazi u materijale za sednice Naučno-nastavnog veća i Saveta Fakulteta.

Prethodni period je pokazao da postoje veliki otpori od strane nastavnika prilikom davanja o-

vog mišljenja, naročito kada je ono negativno. Do sada su tri mišljenja bila negativna. Dva su prošla na sednicama Saveta, a jedan izbor je vraćen na ponovnu diskusiju, da bi kasnije bio usvojen. Studenti, naravno, ne žele da daju negativno mišljenje o pedagoškim kvalitetima nastavnika neko me "oduzmu hleb", već, u prvom redu, da ukažu na nedostatke u nastavi, traže poboljšanje kvaliteta nastave, zahtevaju pisanje udžbenika, što je njihovo samoupravno pravo i dužnost.

Čak je i u "Politici" pisano pre dve godine, kad smo dali prvo negativno mišljenje, u članku "Malo momci preteraše", o toj našoj "zakulisnoj radnji" na koju nas Statut Fakulteta i Zakon o visokom školstvu obavezuju.

Četvrta anketa će da bude održana krajem marta ove godine. Pozivaju se svi studenti našeg Fakulteta da ozbiljno shvate svoju dužnost i što masovnije i odgovornije učestvuju u ovoj anketi. Ovo je jedan od načina na koji studenti vrše uticaj na način rada Fakulteta i na odluke njegovih organa.

STUDENT PRODEKAN

Jasmina Arsenović

NA ISTU TEMU ...

Na klizavom putu studiranja moja generacija stigla je do treće godine. Tu je elektronski smer dobio predmet koji je mnogo obećavao - radiotehniku. Na žalost dobili smo i profesora Markovića. S obzirom na važnost i zanimljivost koju bi radiotehnikar trebao da ima ovo je bila velika nesreća.

Samo pogledajte tablu pa će vam se sve razjasniti

ELEKTRON 47

Opišimo stil predavanja profesora Markovića zbog onih koji ga ne poznaju /a takvih kao da je veoma mnogo, uključujući i one koji su odgovorni za brigu ko i kako pr enosi znanje studentima./

Prve dve nedelje držao je predavanja i u terminu za vežbe, da bi nam navodno dao materijal za vežbe. Kada su vežbe konačno počele na njima je dve nedelje radjena teorija koja predstavlja uvod u prva predavanja!?!

A kako izgledaju ta predavanja? Najpre tehnički detalji. Profesor Marković obožava da neočekivano spušta glas ispod granice čujnosti. Kad se uzmu u obzir još i činjenice da ne prekida da priča i dok ko trlja table ili je ledjima okrenut slušaocima, da se studenti vrpolje i suškaju jer kod njega brzo postaju nervozni-jaso je onda da je potrebna velika koncentracija da bi se pratilo predavanje. Medjutim ovo i nije tako veliko zlo kad se uporedi sa ostalim nedostacima.

Već posle prvih predavanja većini nije bilo jasno o čemu se uopšte radi. Naime profesor Marković je koristio sledeći trik. Pisao je bez ikakvog upozorenja i obaveštenja jednačine u vezi sa oscilatornim kolima, uz jedinu napomenu da nam je to poznato od ranije, i na osnovu njih gradio dalju teoriju. Tačno je da se u Teoriji električnih kola rade i oscilatorna kola, ali to su ujedno i sva naša iskustva na njima. Mnogo toga se i zaboravilo. Da apsurd bude veći kasnije je na vežbama objašnjeno da se do mnogih formula dolazi uz aproksimacije i uprošćenja koje nameće praksa. Nikakva ranija znanja nisu mogla da nam pomognu.

Čak ni ovo ne bi bila tragedija kada bi profesor Marković ostalo predavao kako treba. Ali bez mnogo obaveštenja on crta šeme, neuredno i brzo žvrlja rezultate i medjuz rezultate, bombarduje nas dodatnim informacijama, vraća se na početak da nešto doda, razjasni, dopuni, pa opet skače nazad, pa u sredinu... Evo i primera. Nedavno je predavao lekciju pod naslovom „Aditivno i multiplikativno mešanje uče-

stanosti". Najpre je pričao o aditivnom mešanju, zatim je prešao na multiplikativno. Posle kraćeg uvoda vratio se na aditivno. Ispisao je nekoliko izraza, pa je počeo ozbiljnije da predaje multiplikativno mešanje učestanosti. U jednom trenutku shvatili smo da daje zaključnu formulu i objašnjenja u vezi sa aditivnim, da bi potom završio i multiplikativno mešanje učestanosti! Ustvari da je kraj mnogi su znali tek kada je rekao novi naslov, jer ga ogromna većina ne prati još od prvih časova.

I tako pun je amfiteatar studenata koji se maksimalno trude da zapišu svaku izgovorenu reč, nadajući se da će im jednog dana nekim čudom postati jasno to što su zapisali. Ovakvo prepisivanje skopčano je sa velikim naporom. Kada se najzad završi predavanje u amfiteatru je u prvi mah tajac. Sedimo potpuno iscedjeni i pitamo se dali je zaista kraj mukama. Tada osećam da sam prevaren. Da li nas on svesno prevodi žedne preko vode? Dugo posle ostaje mi neprijatan osećaj.

Može neko da se zapita zašto studenti ne preduzimaju neku rigoroznu akciju. Odgovor je sledeći: prvo ne znaju šta da preduzmu, drugo zavarava ih daljina ispita. Do januara ima dosta vremena misle oni, bliži je i preći april i juni. Kasnije će pasti u istu grešku u koju su padale generacije pre njih, pokušaću da se ubedjuju i natežu s profesorom Markovićem. Gajiće iluziju da on može i da promeni iz korena svoj način predavanja. Kad, kao i prethodne generacije uvide da je to nemoguće biće kasno. Marković će „preći“ veći deo gradiva i to niko više neće moći da nam nadoknadi.

Izgleda da odgovorni /a valjda je neko odgovoran- u krajnjoj instanci društvo/ zaboravljaju tako prostu i očiglednu činjenicu da su profesori tu da studentima prenesu znanje; oni su tu zbog studenata. Mi shvatamo da nema materijalnih uslova za kvalitetniju nastavu, ali odbijam da poverujem da nema ljudi koji bi mogli dobro da nam predaju. To potvrđuje i činjenica da je kvalitet nastave kod većine predavača na veoma visokom nivou. Pitam se kako može da predaje čovek koji to loše čini, kada najelementarnija logika govori da predavač mora da zadovolji osnovni uslov da dobro predaje. To je aksiom, s tim se ne može špekulisati. Mi

samo došli da učimo.

Ako se ipak učini greška i loš predavač dodje na to mesto, treba li zbog toga da ispaštaju generacije studenata?

U vezi sa radiotehnikom predlažem da se pitaju studenti. Kad se utvrdi da im nije jasno omo što im profesor Marković predaje, kad se utvrdi da iz beležaka ne mogu da uče /a druge izvore nemaju, valjda će to biti dovoljno da se postavi novi predavač.

Što se pre to učini, to će šteta biti manja.

L.L.

• • •

Ima na ovom fakultetu jedan profesor koji se po mnogo čemu razlikuje od ostalih profesora a i ostalih ljudi na svetu (valjda ima još neko ko mu sličan - nije sigurno)

Drug (ili gospodin, ne znam šta mu je draže) vrlo je cenjen i poštovan zbog svoje stručnosti ne samo na fakultetu već i od strane njegovih kolega van ovih zidina ali malo ko (naročito od tih sa strane) zna po čemu je taj profesor čuven na fakultetu, među studentima. A, čini se, ni svi studenti ne znaju za njegove "kvalitete" pa evo, ovde koristim priliku da obavestim širu javnost o tome.

Drug, profesor, je stariji čovek, krhkoga zdravlja ali jake volje i nepokolebljivih principa. To što mu raspoloženje varira u širokom opsegu to je donekle razumljivo ali samokontrola i obziri nisu mu najjača strana.

Gospodin profesor vrlo dobro predaje materiju i time dosta pruža velike mogućnosti studentu. Medjutim što se tiče literature, tu studentu ne preostaje drugo nego da se koristi udžbenikom istog profesora koji je od izdavanja (1961 do danas doživeo tri izdanja a da ni slovice, ni štamparske greške nisu ispravljene (verovatno greškom nekog drugog, jer što bi drug profesor, sam redigovao svoju knjigu, što bi je uopšte čitao - pa on to već sve zna!). No dosta o knjizi, nije ništa bolja situacija ni u laboratoriji gde studenti imaju vežbe iz ovog predmeta. No, to isto sigurno nije krivica druga, pro-

OKO REFORME NA ODSEKU ZA ELEKTRONIKU

fesora, koji je inače šef te katedre

Fređimo na ispit. Pretpostavimo da je profesor, dobre volje! Tada studenta koji polaže masira, maltretira, vređa, zbunjuje, demoralizira i na kraju pusti (pod uslovom da je ovaj izdržao do kraja i da je bio lepo obučen i sveže izbrijan i podšišan; u suprotnom pada u vodu osnovna pretpostavka i prelazi se na sledeći slučaj). Drugi slučaj je da je drug profesor loše volje. Tada studenta najčešće zadesi pitanje o kome u knjizi (gore pomenutoj) piše na pr: "...a ovo nećemo detaljnije razmatrati usled...". Tada se od studenta, naravno, ne očekuje da zna, već da naravno, padne.

A Ako je pak gospodin, profesor negde između lošeg i dobrog raspoloženja onda studenta koji je solidno znao ali negde manje ili više zabrljao očekuje - "Kolega, dođite za mesec dana..." Kada se kolega pojavi posle četiri nedelje, doživljava prilično neljubazno: "...kolega, prošlo je 28 a ne mesec dana - dođite za dve nedelje..." Dubro, recimo čovek voli preciznost. Ni je loše to što drug profesor, traži da se sve (doslovice, bukvalno) zna iz njegove knjige, već je loše još i to što pored tog znanja student ne sme da nosi bradu ili dugu kosu, ne sme da slučajno ima malo viši kriterijum o ličnom dostojanstvu, ne sme da je slučajno ustao na levu nogu i ne sme da je slučajno dobio 6 iz predmeta kojim je uslovljen ovaj o kome govorimo a koji, uzgred bude rečeno takođe ocenjuje gospodin, profesor.

Svašta dakle tu drug, student ne sme a svašta, drug profesor sme.

Iz svega gore navedenog ja skromni student koga tek čekaju gore pomenuta dva predmeta a koji je ove podatke sakupio ličnim uveravanjem i iz najpoverljivijih izvora ne usuđujem se da ovaj članak potpišem (još jedan dokaz svega gore pomenutog), ali svoj potpis deponujem u "Elektronu" i biće po potrebi obelodanjen kada prođem Golgotu. Što se tiče druga (gospodina) ko ne zna to je profesor Branko Mitraković a predmeti su Ispitivanje Električnih Mašina i Mašine III.

NN

Na izradi novih nastavnih planova u okviru reforme Univerziteta na Odseku za elektroniku radi se gotovo pet godina, no stiže se utisak da se nije maklo dalje od početka. Postavlja se pitanje kada će se ovaj posao obaviti, a odgovor koji sledi je: tek kada budu sredjeni odnosi na Odseku.

Sadašnja škola, isparcelisana na mnoštvo sitnih katedri koje uživaju preveliku autonomiju, onemogućava vođenje zdrave kadrovske politike, organizovanje iole ozbiljnog naučnog rada i pravilan izbor nastavnih programa studija.

Katedra je Zakonom o visokom školstvu definisana kao naučno-nastavna organizaciona jedinica; sastav katedre, dakle, treba da bude takav da omogući organizovani naučni rad u okviru jedne šire naučne oblasti. Kako stoje stvari kod nas? Na Katedri za elektroniku se neguje tehnika električnih kola (aktivnih i pasivnih), ali i televizija; radiotehnika i mikrotalasi su zajedno na drugoj Katedri, a stručnjaci za teoriju električnih kola i antene na trećoj. Da apsurdno nama kraja vidi se i po sledećem: telekomunikacije su na dve Katedre, jer su nastavnici u svadji! No, zato jedna od tih katedri razvija teoriju merenja koja su glavna naučna disciplina na još dve katedre (!), a druga se bavi komutacionim sistemima, tj. telefonskim centralama, koje u današnje vreme nisu ništa drugo do digitalni računski sistemi specijalne namene, te im je stoga pravomesto na Katedri za računarsku tehniku. Itd... itd...

Ovakva situacija je dobrim delom nasledje prošlosti, te je ono što zabrinjava činjenica da se za poslednjih petnaestak godina nije ništa učinilo da se bilo šta izmeni, osim što je na Odseku osnovana jedna nova katedra (za obradu podataka). Šta sada treba raditi u ovim uslovima? Treba hitno reorganizovati strukturu katedri, kao što se to na mnogim univerzitetima čini i stvoriti velike i jake katedre, kao na primer:

Katedra br. 1. Na njoj bi se negovale oblasti teorije i tehnike upravljanja, a bila bi odgovorna za izvođenje nastave kurseva elektrotehnike, automatskog upravljanja i računarske tehnike. Sastav ove Katedre bi činile: Katedra za automatiku Katedra za obradu podataka, deo Katedre za elektroniku i deo Katedre električne telekomunikacije (komutaciona tehnika).

Katedra br. 2. Ova Katedra bi bila "zadužena" za teoriju i tehnike komunikacija, a na njoj bi se proučavala teorija i tehnika kola i komutacioni sistemi. Sastojala bi se iz sadašnje Katedre za osnove telekomunikacija, Katedre za radioelektrične telekomunikacije, Katedre za terijsku elektrotehniku i većeg dela Katedre za električne telekomunikacije.

Kako bi ova reorganizacija doprinela reformi na našem Fakultetu?

1. Broj smerova bi se smanjio na tri. Katedre bi sada bile u mogućnosti da organizuju sopstvene i logične smerove, pa bi otpala potreba za mnogim usko-specijalizovanim smerovima.

2. Poboljšali bi se nastavni planovi. Kako su sadašnji planovi u velikoj meri plod personalne profesorske kombinatorike, formiranjem velikih katedri bi ta opasnost bila otklonjena jer bi obaveze sada opterećenih nastavnika preuzeli manje ili retko zauzeti profesori pa se ne bi moralo za njih da izmišljaju predmeti ili naduvavaju časovi.

3. Stvorili bi se bolji uslovi za rad mlađih kadrova (saradnika). U okviru velike Katedre asistenti bi mogli lakše da izaberu oblast u kojoj će se usavršavati, te bi njihovo napredovanje manje zavisilo od "sreće" što su se našli na ovoj ili onoj katedri.

4. Poboljšali bi se uslovi za napredovanje mladih kadrova. Velika Katedra bi vodila principijelnu kadrovsku politiku. Koliko je to problem u sadašnjim uslovima, vidi se i po tome što kadrovska komisija ima zadatak, između ostalog, da predlaže unapredjenja kada odgovarajući predlozi ne stižu od Katedre.

Nastavni planovi

Pri formiranju nastavnih planova treba poći od toga šta student treba da nauči pre nego što mu se uruči diploma. Bile bi više nego dovoljno da to budu samo tri sledeće stvari: osnovni principi elektrotehnike, koji se izlažu u pripremnom delu studija na prve tri godine, elementi struke i iznad svega veština razmišljanja. Na osnovu toga, u pripremnom delu treba identifikovati "udarne" i "pomoćne" predmete. U prvu grupu spadaju matematika, teorijska elektrotehnika (osnovi elektrotehnike,

teorija kola, teorija telekomunikacija, magnetika) i elektronika. Kako rasterećenje nastavnog plana koje će doprineti efikasnijem studiranju, ne predpostavlja klauzulu "makar po cenu smanjenja kvaliteta budućih inženjera" jasno je da ne treba ići na skraćivanje materije koja je sadržana u ovim predmetima. To znači da u novim nastavnim planovima treba pomenutim predmetima dodeliti približno isti broj časova koji su imali do sada, a rasterećenje tražiti u sprečavanju ponavljanja gradiva u više predmeta i skraćivanja pomoćnih predmeta.

Druga varijanta izmenjenih nastavnih planova bi predvidela "širenje" reducirane nastave sa prve tri godine na sedam semestara, tako da za usmeravanje ostanu dva semestra, kao do sada. Na taj način bi se postiglo i najviše: smerovi bi bili lišeni mnogih predmeta koji izmišljeni da bi se popunio fond časova, osetno bi se smanjilo opterećenje studenata i omogućilo najzad da poslediplomske studije budu organizovane sa obaveznom jednogodišnjom nastavom iz predmeta uske struke. Ovakav predlog do sada nažalost nije niko učinio.

SMEROVI

Naši studenti bi bar na prvi pogled mogli da budu izuzetno zadovoljni velikim izborom struka koje im nude u predlogu nastavnog plana prilikom upisivanja VII semestra (6 smerova). No, samo na prvi pogled, na drugi već, na žalost ne. Jer, veliki broj smerova znači usku specijalizaciju, a to može da donese samo probleme svršenom studentu pri traženju zaposlenja. Jasno je da će onaj student koji je završio Smer za automatiku, na primer, imati velikih teškoća da se zaposli na poslovima telekomunikacione struke i obratno. No, šest smerova na Odseku za elektroniku, sva sreća ne znače i 6 struka, jer su tri od njih telekomunikaciona smerova koja su napravljena po principu: svakoj katedri bar jedan smer. No, dok se u drugim smerovima "pozajmljuju" predmeti koje ne orga-

nizuju matične katedre, dotle su na telekomunikacionim smerovima zastupljeni samo oni telekomunikacioni predmeti, koje drži matična katedra. Koliko se u tome preteruje, vidi se iz činjenice da, na primer, postoji predmet pod nazivom "Prenos podataka" na dva smera, čiji se sadržaj razlikuje, tek toliko da ga ne bi slučajno predavao isti nastavnik. Teško je naći opravdanje za postojanje više od tri smera na Odseku za elektroniku, makar koliko se čovek trudio da razume logiku kojom su se rukovodili članovi Odseka kada su izglasali već poznatu konstrukciju nastave na završnim godinama. A mogli su da usvoje i ovakva tri smerova:

a) Smer za primenjenu elektroniku na kome bi se izučavali sistemi automatskog upravljanja sa pratećom elektronikom i računarskom tehnikom. Nastavni plan za takav smer bi se lako napravio kombinacijom planova predloženih smerova za automatiku i elektroniku.

b) Smer za teleinformatiku na kome bi se izlagala organizacija telekomunikacionih mreža. Ovaj smer bi se dobio sažimanjem smerova koje su predložile katedre za električne telekomunikacije, osnove telekomunikacija i računarsku tehniku.

c) Smer za radiokomunikacije, čiju bi sadržinu pokrili esencijalni predmeti sva tri predložena telekomunikaciona smerova.

Ako bi se katedre ujedinile na ranije predloženi način, ne bi bilo teškoće da se organizuju samo dva i to dobra smerova:

a) Smer za upravljanje

b) Smer za telekomunikacije

Na taj način dve struke koje se neguju na Odseku za elektroniku bi bile studentima najlogičnije reprezentovane. Profesori, koji bi zbog smanjenog broja predmeta ostali bez časova, učestvovali bi u izvođenju nastave u pripremnom delu studija. Tako bi se nastava iz mnogih predmeta obavljala u više paralelnih kurseva, sa manjim grupama studenata - umesto sadašnjih mitinga.

Prof. S. Marjanović

O sastanku studenata prodekana beogradskog univerziteta

Po prvi put od kada postoji na Univerzitetu funkcija studenta prodekana, održan je na poziv Univerzitetskog odbora GK SSOB njihov sastanak (9.3.1977.).

Cilj ovog sastanka je bio da se utvrdi kakvo je mesto i uloga studenta prodekana na fakultetu, kao i da se prodiskutuje o mogućnosti uvođenja funkcije studenta prorektora.

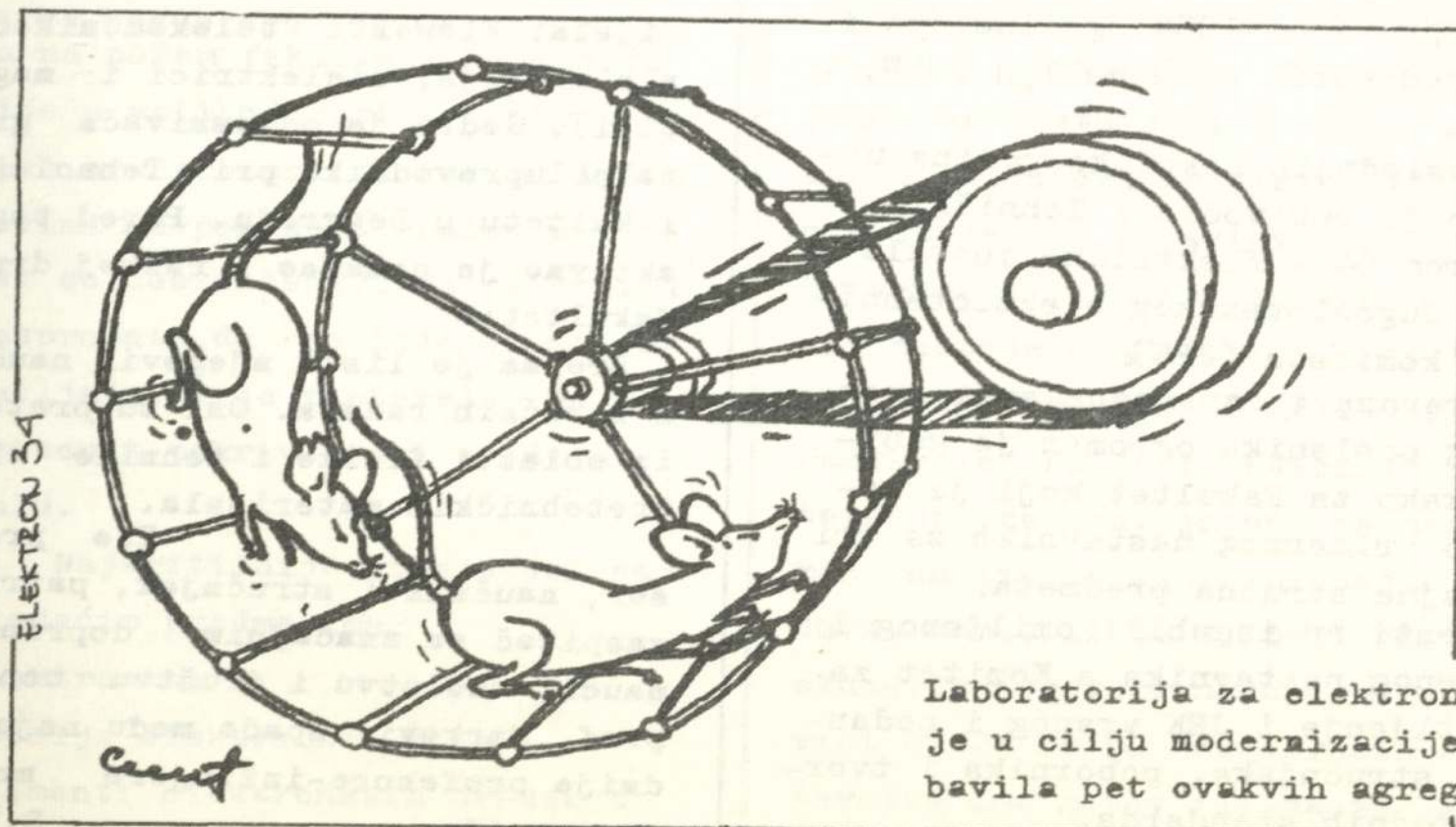
Utvrđeno je da student prodekan postoji na 12 fakulteta i ni na jednoj višoj školi. Svaki od prisutnih studenata prodekana je ukratko izložio situaciju na svom fakultetu i svoju ulogu u sistemu studentskog samoupravljanja. Utvrđeno je da je na većini fakulteta student prodekan usamljen, da se nalazi "ni na nebu, ni na zemlji" i da je udaljen od studenata čije odluke treba da sprovodi. Na tim fakultetima Veće studenata ne postoji. Zaključeno je da je najbolje stanje na našem, Medicinskom i Filološkom fakultetu, u pogledu studentskog samoupravljanja povezivanja sa SSO i SK, ali je na svakom od ovih fakulteta struktura studentskih samoupravnih tela različita.

Veće studenata Medicinskog fakulteta broji 60 članova (50 studenata i 10 nastavnika). Na Filološkom fakultetu postoji Skupština studenata, koja ima svoj Izvršni odbor i koja bira delegate u Skupštinu Fakulteta (zastupljen je sistem 50%-50%). Kod nas postoji Veće studenata čiji su članovi predsednici zborova pojedinih godina (po odsecima), studenti članovi Saveta i student prodekan koji priprema i rukovodi sednicama.

Utvrđena je i jedna značajna činjenica: jedino na našem fakultetu postoji odredba Statuta da studenti daju svoje mišljenje o pedagoškim kvalitetima nastavnika i saradnika, pri njihovom izboru ili reizboru. Takodje se jedino kod nas sprovodi anketa svake dve godine, koja je jedan od faktora za formiranje ovog mišljenja. Jedino na našem fakultetu postoji godišnji raspored ispita (unapred za godinu dana je fiksiran datum ispita), koji prave studenti preko Veća studenata.

Dalje je zaključeno da je student prodekan potreban da bi koordinirao radom studenata prodekana pojedinih fakulteta i da bi ih blagovremeno obavestavao o odlukama Rektorata.

STUDENT PRODEKAN
Jasmina Arsenović

Laboratorija za elektroniku je u cilju modernizacije nabavila pet ovakvih agregata

IN MEMORIAM

dipl. ing.

MIODRAG RANOJEVIĆ

Umro je još jedan od naših dragih i omiljenih i vrlo poštovanih profesora, prof. Miodrag Ranojević. Iako smo znali da je opaka bolest narušavala njegovo vitalno telo, njegovoj smrti duboko nas je potresla.

Rodjen je u Beogradu 1907. godine u patrijarhalnoj porodici Ranojevića. Tu je stekao matursku diplomu, tu je postao poznati sportista, tu je stekao i inženjersku diplomu 1933.

Krajem 1938. nalazi se u Parizu kao stipendista Francuske vlade. Radi u Laboratoriji za fiziku na Sorboni i u istraživačkoj laboratoriji fabrike Als-Thom.

Nakon demobilizacije opet je na fakultetu, prvo kao asistent, pa kao docent 1947., vanredni profesor 1950. i redovni profesor 1962.

Jedan je od osnivača Elektrotehničkog fakulteta, pri njegovom izdvajanju iz Tehničkog fakulteta i prvi je njegov prodekan. Školske 1950/51 nalazi se na čelu ovoga fakulteta kao njegov dekan.

Prof. Ranojević je dugo godina bio i šef Katedre za teorijsku elektrotehniku na našem fakultetu.

Posvećujući se plemenitom pozivu univerzitetskog nastavnika, profesor Ranojević je sa punom ozbiljnošću predano izvršavao svoje dužnosti. Uvek je tražio potpuno

razumevanje, svestrano i duboko sagledavanje problema, a naročito preciznost u izražavanju.

U isto vreme profesor Ranojević je aktivan i u naučno-stručnom radu.

Kao rezultat njegovog pedagoškog rada izlaze iz štampe i tri njegova udžbenika iz Osnova elektrotehnike, koji doživljuju više izdanja.

Naročito je značajan rad prof. Ranojevića na stručnoj terminologiji i izradi standarda. Dugogodišnji je sekretar 25 Odbora Jugoslovenskog elektrotehničkog komiteta.

Otišao je iz naše sredine jedan od onih pregalaca na kojima Elektrotehnički fakultet i počiva. Njegovo delo neće biti zaboravljeno. Mnogi njegovi učenici, danas nosioci razvoja elektrotehnike u nas, duboko su mu zahvalni što ih je njihov profesor usmerio na pravi put, put savesti i svesti.

dipl. ing.

SLOBODAN ŽILOVIĆ

13. decembra 1976. godine iznenada je preminuo Slobodan Žilović, diplomirani elektromašinski inženjer, viši predavač Elektrotehničkog fakulteta u Beogradu.

Počivši profesor Žilović rodjen je 22. aprila 1916. godine u Beogradu gde se školovao i diplomirao na Mašinsko-elektrotehničkom odseku tadašnjeg Tehničkog fakulteta marta 1940. godine. Posle višegodišnjeg rada u privredi prvenstveno na projektovanju i odražavanju električnih instalacija dolazi na Fakultet marta 1947. godine gde se kao predavač, počev od 1957. godine i viši predavač počev od 1963. godine posvetio predmetu Električne instalacije koji je vodio i razvijao skoro punih dvadeset godina. 1963. godine uvodi i novi predmet Specijalne električne instalacije, a 1967. godine Fakultet mu poverava nastavu i iz predmeta Električno osvetljenje. O intenzitetu njegova rada na Fakultetu govori i činjenica da su skoro 300 studenata radili svoje diplomske radove iz nekog od predmeta čiji je on bio nastavnik.

Povezujući uvek teoriju sa praksom počivši profesor Žilović je bio neumoran i kao projektant. Tako je počev od avgusta 1966. godine stalni savetnik Projektantskog i inženjering biroa "ARKON" gde je vodio grupu za studije i projektovanje električnih instalacija i osvetljenja.

Počivši profesor Žilović je aktivno učestvovao u osnivanju i radu Komiteta za osvetljenje kao član Uprave od 1954. godine, pa i Podpredsednik u razdoblju 1958. - 1962.

Poslednjih nekoliko godina uspešno je rukovodio i Tehničkim odborom 64 - Električne instalacije Jugoslovenskog elektrotehničkog komiteta (JEK).

Prerana i iznenadna smrt ovog vrlog poslenika ogroman je gubitak kako za Fakultet koji je izgubio primernog nastavnika za tri značajna stručna predmeta. Studenti su izgubili omiljenog i cenjenog nastavnika a Komitet za osvetljenje i JEK vrsnog i pedantnog stručnjaka, pobornika i tvorca brojnih standarda.

P. D.

dipl. ing.

RADOVAN MARKOVIĆ

17.III.1977 preminuo je prof. dr. Radevan Marković.

Od rodne Stijene de Podgorice preke više gimnazije u Cetinju započinje njegov radni put. Nastavlja se do Francuske - Fontenblca i Grenobla gde stiče diplome elektrotehničkog inženjera i lisansijea nauka (1919). Vraća se u oslobođeni zavičaj gde radi na raznim inženjerskim dužnostima da bi 1925. preko konkursa Vojnog vazduhoplovstva dospeo na Ecole Superieure d'electricite u Parizu.

Posebno tešku etapu predstavlja novi rat. Prof. Marković je na listi 19 lica koja treba kazniti za držanje 27. marta. Odbija svaku saradnju sa Nemcima i biva odveden u logor (Ofenburg, Nirnberg...) odakle zbog rada na pridobijanju zarobljenika za NOB biva prebačen u kažnjenički logor Hamerštajn.

Pe povratku iz zarobljeničtva kao pukovnik ostaje u JA do 1947. kada dolazi na Univerzitet i posvećuje se njegovom razvoju kao vanredni, a zatim kao redovni profesor (1957) na ETF-u u Beogradu; tu je i penzionisan (1965). Bio je i prvi dekan ETF-a - 1948/49 (kasnije još i 53/54 i 58/59), prorektor Tehničke velike škole, prvi šef katedre za elektroniku i katedre za elektrotehnički materijal. Jedan je od osnivača Tehničkog fakulteta u Titogradu. Od 1950 do 1953. bio je i upravnik Instituta "Nikola Tesla" SAN.

Na ETF-u u Beogradu prof. Marković je uveo niz novih disciplina (Poznavanje elektrotehničkih materijala, Elementi telekomunikacionih uređaja, dielektrici i magnetici). Jedan je od osnivača grupe za poluprevednike pri Tehnološkom fakultetu u Beogradu. Pored toga, aktivno je pomagao i razvoj drugih fakulteta.

Brojna je lista njegovih naučnih i stručnih radova. Oni su pretežno iz oblasti fizike i tehnike elektrotehničkih materijala.

Kao profesor, naučnik i stručnjak, patriot, vaspitač sa značajnim doprinosom nauci, školstvu i društvu uopšte, prof. Marković spada među najuglednije profesore-inženjere mnogih generacija.

D.T.

UDŽBENICI ...

U toku decembra 1976.-god. izvršena je opsežna analiza stanja udžbenika i skripti na prve četiri godine studija.

Da je ovo moralo konačno da bude urađeno od strane studenata, govori i to što gotovo niko od nastavnika ne obraća pažnju na odredbu Statuta, po kojoj mora već drugoj generaciji kojoj predaje da obezbedi udžbenik (odnosno skripta).

Veće studenata se prihvatilo ovog posla, napravilo upitnik i sa njim izašlo na zborove studenata. Upitnik se odnosio na jedan predmet, i traženo je da se navede domaća i strana literatura, koja je preporučena na predavanjima, mišljenje o pokrivenosti gradiva tom literaturom, kao i mišljenje o mogućnosti korišćenja te literature. Održani su zborovi po godinama, na kojima su npr. studenti treće godine davali mišljenje prvenstveno o literaturi na drugoj godini.

Ovi materijali su prikupljeni i sredjeni, i dati za sednicu Saveta.

Analizom je utvrđeno da je pokrivenost na prvoj godini najveća i iznosi 100%, a da opada ka višim godinama. Procenti obuhvaćenosti gradiva za sve godine nalaze se negde oko 75%. To pokazuje da na našem fakultetu situacija nije u velikoj meri kritična. Ipak, ovi procenti u nekim slučajevima ne pokazuju realno stanje jer se često dešava da je knjiga rasprodata, da se izdanja ne obnavljaju, da je zastarela, pa se procenat pokrivenosti svodi na nulu.

Najkritičnije stanje je na sledećim predmetima:

Elektronika I
Teorija električnih kola
Elementi elektronskih uređaja

Nedostaju udžbenici i za sledeće predmete:

Numerička analiza, Elaktroakust. Radiotehnika, Osnovi televizije, Fizičko-tehnička merenja, Fizika čvrstog tela (zbirka zadataka), Elektronika II (zbirka zadataka) Sistemi automatskog upravljanja, Prenos električne energije, Električne instalacije.

Na sednici Saveta je prihvaćeno sledeće:

-da se potpiše Samoupravni sporazum sa Tehnološkim i Mašinskim fakultetom u cilju bržeg i kvalitetnijeg izdavanja skripti

-da se Katedrama uputi zahtev da hitno pristupe organizovanju pisanja skripti i udžbenika za gore navedene predmete. Pri tome bi trebalo da se precizno zna koji nastavnik će da piše udžbenik.

-da se do sledeće sednice Saveta podnese izveštaj o ispunjavanju zakonskih obaveza nastavnika da za određeno vreme napišu udžbenik ili preporuče dostupnu literaturu.

Slični upitnici su deljeni i nastavnicima. Većina nastavnika je odgovorila na pitanja o postojećoj domaćoj i stranoj literaturi, pokrivenosti gradiva literaturom, planiranim udžbenicima, kao i o nastavnom programu i planu predmeta koji predaju. U dosta slučajeva se slaže mišljenje studenata i nastavnika o pokrivenosti gradiva literaturom, ali postoje slučajevi gde se ta mišljenja drastično razlikuju. Nastavnici su često navodili literaturu, zaboravljajući da napomenu da tih knjiga u prodaji odavno nema, ili da su prilično skupe. Iz odgovora na upitnike se vidi da 29 od 50 anketiranih nastavnika ima gotov ili skoro go-

tov rukopis udžbenika, ali ne želi da ga da u štampu iz više razloga, od kojih se najčešće navode mali autorski honorari.

Nadamo se da će ova analiza podstaći nastavnike da izvrše obaveze predviđene Statutom, i da bar za neko vreme zaborave na zaista male autorske honorare.

Arsenović Jasmina

Prikaz jedne knjige

ZBIRKA ZADATAKA IZ OSNOVA ELEKTROTEHNIKE

Napisali:

Hildegard BOŽILOVIĆ

Živojin SPASOJEVIĆ

Gradimir BOŽILOVIĆ

Naučna knjiga, Beograd 1972-1976

Ovog puta daćemo vam prikaz zbirke zadataka koja je veoma lepo primljena od studenata i predstavlja primer stvaralačkog rada. Opšti utisak je da je zbirka u potpunosti ispunila sve potrebne zahteve savremenog i dobrog udžbenika od kojih ćemo izdvojiti najvažnije:

-zbirka omogućuje studentima da na prvim koracima studija usvoje odličnu metodologiju rešavanja problema tehničkih, a posebno elektrotehničkih nauka;

-uspelo se u težnji da zbirka neguje pristup problemima koji se zasnivaju na najnovijim teorijskim osnovama;

-sve vreme se u prvi plan stavlja istrajnost u radu studenta, pri istovremenom usmeravanju ka sve dubljem zalaženju u problematiku uz razvijanje sposobnosti za kreativnost i samostalnost u iznalaženju pravih rešenja.

-zbirka zadataka je rađena kao metodska a ne kao zbirka ispitnih zadataka, dakle, student je za sve vreme predavanja u toku godine u stanju da izradom zadataka prati predavanja. U tome se sasvim uspelo jer se u zbirci daju često skoro isti zadatci, ali urađeni sa različitim nivoom teorijskog znanja. Smatram da bi taj princip pisanja trebalo usvojiti i za većinu drugih zbirki jer je on značajan za povezivanje

teorije i njene primene.

Na kraju, navešću još jedan važna kvalitet ove Zbirke koji se ogleda u prožetosti marksističkim pogledom na svet. Uspelo se u dijalektičkom povezivanju cele materije uz materijalistička polazišta, što inače nedostaje većini naših udžbenika.

Da bi postigli ove ključne ciljeve autori su uložili vidan napor. Postignuto je potpuno jedinstvo, homogenost i kontinuitet zbirke iako ona obrađuje prilično heterogenu problematiku. Pojedini delovi su objavljeni u velikim vremenskim razmacima usled obimnosti posla.

Zbirka je veoma sistematična i pri izradi zadataka dobija se lep osećaj za mesto pojedinih problema u okviru celokupne problematike.

Zadaci imaju odlična rešenja, urađena doslednim i kroz sve delove zbirke jedinstvenim principima: sa fizičkim objašnjenjima su razmatrane pojave uz matematičko modelovanje sa više paralelnih postupaka (npr. : algebarski, vektorski, fazorski i kompleksni postupak).

Važan kvalitet zbirke je što istu problematiku tretira po jedinstvenom principu na više grupa elemenata (pločasti, sferni, cilindrični kondenzatori, a zatim bez i sa dielektrikom).

Rešenja se uvek uopštavaju, daju se lepe generalizacije rešenja mogućih problema u okviru već zadatah. Uspelo se u tendenciji ka brisanju jasnih granica između teorijskog udžbenika i zbirke zadataka, što je u svetu već prihvaćen metod.

Neki zadaci nisu jednoznačno formulisani pa to može da izazove nesigurnost pri rešavanju.

Zadaci su najvećim delom originalni i što je posebno važno pažljivo sastavljeni tako da veliki broj zadataka predstavlja rešenja realnih, praktičnih problema iz stručnih predmeta o kojima se u rešenjima uvek i nešto šire kaže. Od principskih, brzo se prelazi na najteže, ispitne zadatke. Posle pojave ove zbirke znatno se podigao nivo predavanja, vežbi i znanja uopšte, što bi trebalo da bude cilj svake knjige.

Investiciono, oprema Zbirke je veoma skromna: meki povez, ofset štampa i obična hartija, ali je zato dovedena do savršenstva po najvažnijim tehničkim elementima: izuzetni crteži, čitljivost, likovna obrada i odlična korektura, bez grešaka, što je inače retkost

za naše zbirke. U ovom pogledu Zbirka treba da bude primer za druge autore,

Zbirka je tako urađena da je za savladavanje gradiva neophodna izrada svih zadataka što garantuje siguran uspeh na ispitu ali zahteva mnogo vremena. Trebalo bi obezbediti da se zbirka izda u određenom broju primeraka u jednom tomu jer predstavlja neophodni deo literature svakog studenta, kasnije inženjera koji je po njoj radio.

JOVIČIĆ Zoran, II EO

Vannastavni, stručni i istraživački rad studenata ETF-a

Naši studenti imaju veliku tradiciju i prilično uspeha u ovom radu, ali sve mogućnosti nisu ni iz daleka iskorišćene.

Taj rad je veoma neorganizovan, stihijski i na principu dobre volje i pojedinačnog entuzijazma profesora, asistenata i studenata. Ovakav rad se mora brzo prevazići jer smo fakultet koji po naučnom radu profesora ima veliki ugled.

Cilj Elektrotehničkog fakulteta je da obrazuju inženjera koji neće biti samo rezervoar, katalog podataka, i drugog usvojenog znanja već stručnjaka koji će moći sam da prati dokle se stiglo u pojedinim naučnim oblastima i da daje nešto novo iz te oblasti na problemima u privredi ili već gde bude radio.

Studentsko veće je u proteklom mandatu dosta učinilo usvajanjem pravilnika o naučno-istraživačkom radu studenata i formiranjem fonda za ovaj rad u kome ima već dovoljno sredstava. Organizovanje nagradnog konkursa za najbolje studentske seminarske i istraživačke radove preuzelo je novo Studentsko veće i taj konkurs je u toku.

Osnovni preduslovi za masovniji kvalitetan studentski istraživački rad uglavnom postoje.

Na inicijativu Studentskog veća i zborova studenata godine počelo se sa organizovanjem radom.

Pri Zboru studenata energetike druge godine formirano je šest grupa za vannastavni i istraživački rad sa oko pedeset članova ukupno. Grupe su uspostavile dobru saradnju sa odgovarajućim katedrama, biblio-

tekom i već su ostvarile neke skromne rezultate.

Od profesora i asistenata dobijaju teme i zadatke za rešavanje, pomoć i literaturu.

Grupa za programiranje je ostvarila dogovor sa računskim centrom i profesorom Slavićem oko daljeg rada.

Grupa za energetiku, pored ostalog, organizuje posete fabrikama energetskih uređaja i energetskim postrojenjima

Grupa za električna merenja dobila je za sve članove konkretne zadatke.

Radovi grupe za matematiku već su spremni za objavljivanje. Rad Graovac Milana, biće objavljen u publikacijama za matematiku /za profesore/. Ugovoren je sastanak Katedre i grupe na kome će se usvojiti detaljan plan rada grupe.

Grupa za teorijsku elektrotehniku počela je sa radom pre svega u smeru produbljivanja znanja za kasnije samostalne zadatke. U planu je organizovanje kursa za "E K A P" program u zajednici sa grupom za programiranje. Završen je prvi stručni rad ove grupe studenata druge godine Elektrotehnike Dejana Tošića.

Članovi grupa dobili su prvo na korišćenje časopisa i knjiga naše biblioteke čime su u tom pogledu izjednačeni sa diplomcima.

U izgledu je da se i formalno ostvari mogućnost da članovi grupa još u ranim godinama studija odaberu temu za diplomski rad.

Slična grupa postoji na Odseku tehničke fizike, a razmatra se mogućnost formiranja grupa sličnih energetici druge godina na starijim godinama elektronike.

Postignuti rezultati su veoma skromni, ali opšta klima na fakultetu medju profesorima, asistentima i studentima obećava veoma dobre rezultate. Potrebno je što više omasoviti ovaj vannastavni rad studenata prvo na nivou godine i odseka, kako bismo kad se postignu određeni rezultati i ostvare potrebni uslovi, pristupilo formiranju grupe na nivou Fakulteta /to može biti i u vidu neke druge organizacione forme, klub, društvo/.

Glavni deo posla trebalo bi da obavi Studentsko veće. Za naučno-istraživački rad studenata moglo bi da oformi jednu posebnu komisiju koja bi se bavila tim vannastavnim radom i publikacijama.

„ELEKTRON“ VAM U ZAJEDNICI SA „GLUPEX“-OM PREDUZEĆEM ZA OBRADU DOMAĆIH I INOSTRANIH BALVANA PRIKAZUJE!

ASTA TO IMA NOVO

NOVA SU POSKUPLJENJA

POSKUPLJENJE BENZINA NIJE POGODILA ŠIROKA STUDENTSKE MASE ŠIBICARIMA OSTALI NA ŠIBICI ČE NAPREDNIJI PREŠLI NA PLINSKE UREĐAJE

U PORED POSKUPLJENJA NA SVETSKOM TRŽIŠTU KAFAMA U KST-U NEĆE POSKUPETI Njihov napitak ionako nema veze sa kafom

KAKO ČUJEM I CIGARETE ĆE POSKUPETI!

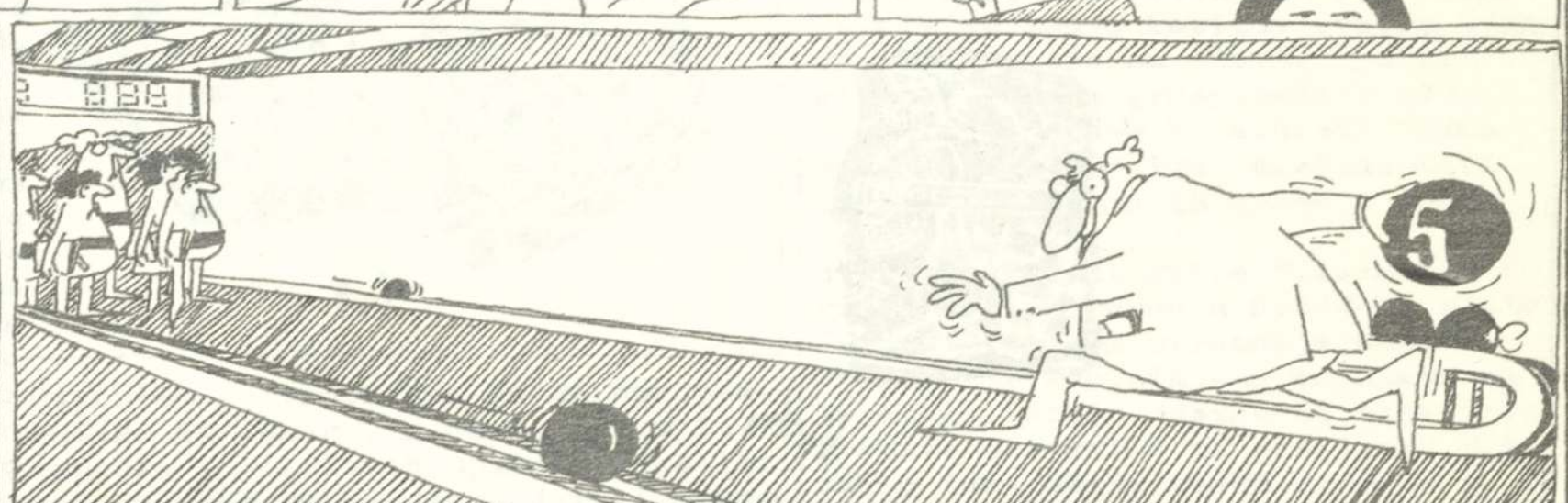
REZULTATI ANKETE SPROVENE MEĐU STUDENTIMA ETF-A O TOME KOJI PREDMET NAZRADIJE POLAŽU POKAZUJU...

IZVINITE IMAMO SMETNIE

PUKO NAM FJLH

NASTAVLJAMO; SEIZMOLOZI POSLE MARTOVSKOG ZEMLJOTRESA OČEKUJU APRILSKI ISPITNI ROK!

PRED GODIŠNJU SKUPŠTINU U KST-U VLADA UOBICAJENA RADNA ATMOSFERA, OKARAKTERISANA ARGUMENTOVANOM I KONSTRUKTIVNOM DISKUSIJOM!

KRČEĆI PUT MLADIMA NEKI DRUGOVI SU DALI OSTAVKU!

KAKO ČUJEMO ELEKTRITADA ĆE SE I OVE GODINE ODREŽATI TRSTU!

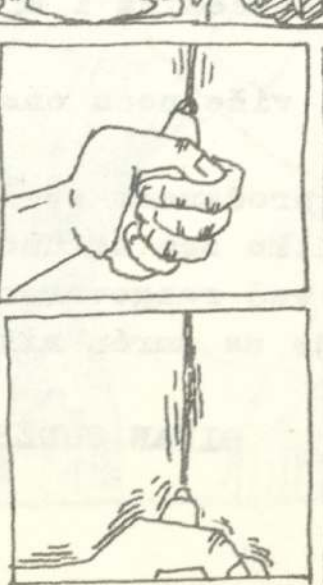
BEOGRAD SPREMA VRLO OZBIJAN KULTURNI PROGRAM...

TATAA!

INAČE SAZNAĆEMO DA ĆE POJEDINI APSOLVENTI BITI ZAKONOM ZAŠTIĆENI I PREDATI ZBIRKI FOSILA PRIRODNIČAKOG MUZEJA...

A MOGLI BI I NEKI PROFESORI !!

ĆAO, NEMA VIŠE! ZATVARAMO!

*KRAJ

pesme

APOTEOZA ŽENI LJUBAVNICI

Meje leve plućno krilo
iznosiš na ramenima
pesak dvorska obale
nešen plimom
ulazi mi u aortu
dok me bacaš medj njih
koji se grohotom smeju
mojoj ludosti
okrećeš se i ulaziš u vedu
naga se kupaš
a mi ti se pobesnili divimo
i opraštamo onake nagmilani

odlaziš čista i beskrajno lepa
za nevu igru čedna
a mi se promrzli uvlačimo u pesak
ćutke te gledamo u snovima i prošlosti
i čekamo dan
kad ćeš nam opet doći nasmejana
baciti još jedne plućno krilo medj nas
i ući u vedu onako naga u svitanje

Rajko Spaić

Krsta

PROMENA NAVIKE

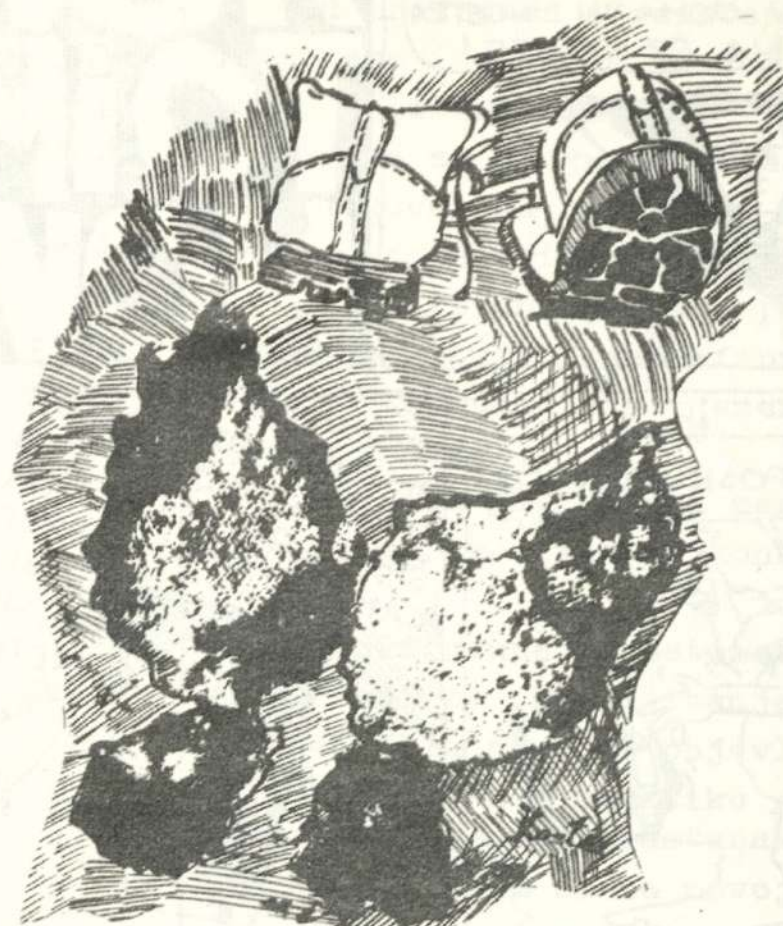
U glavnu beogradsku mrtvačnicu
Svakodnevno odlazim već mesecima

Ospokojava me to druženje
Sa kovčezima i krstačama

Ali više neću onamo ići

Sa prodavcem sveća na ulazu
Toliko sam se upoznao
Da već razgovaramo o sitnicama
Koje sa smrću nikakve veze nemaju

SINAN GUDŽEVIĆ

REDITELJ NE ZAHTEVA SCENU IZNOVA

Odezgo pucaju moram da zarenim
merski psi se primiču nečujno
zavlačim se iza bređa
jedan pas udara u elisu
ona puca more krvari
besnim i penjem se na palubu
ona vezana na pramcu čeka sudbinu
dok je jedan od njih
hvata za butine i ljuti me
uz riku bacam se na njega
i gledam kako uz vrisak pada
psi žure k njemu
ja ulazim u knjižaru
kapetan pada smrtno pogođen
pucam i dalje odlučno
odvezujem je i uzimam njene tele
ona i ja najzad slobodni
stojimo na palubi
bred pluta po horizontu
knjižaru razbijenih izlega napuštam
pada prvi letnji suten
pozivam je na sladoled
pristaje
Kod Spomenika kao i uvek gužva

Rajko Spaić

JERA, ŽENA

Prekepčani su oduvek živeli u ravnici, u pednežju prekopackog brda. Mrtve su sahranjivali na brdu. Peče-li su od preplanka na vrhu ka pedne-žjima. Sad već, pesle rateva i slučaja sa Jerem, meraše i sele da pemečaju dublje u delinu, jer ne bi više mesta za grebove na brdu. Na preplanku e drve ekačene velike zvone. Prekepča-ni ne žive, oni se radjaju i umiru. Nekad su se bavili zemljeradnjem, a sad ne mogu ni metiku zakepati a ka-meli brazdu zaerati, a da na svetlost dana ne izvade kesti očeva i braće. Kepaju samo kod smrti.

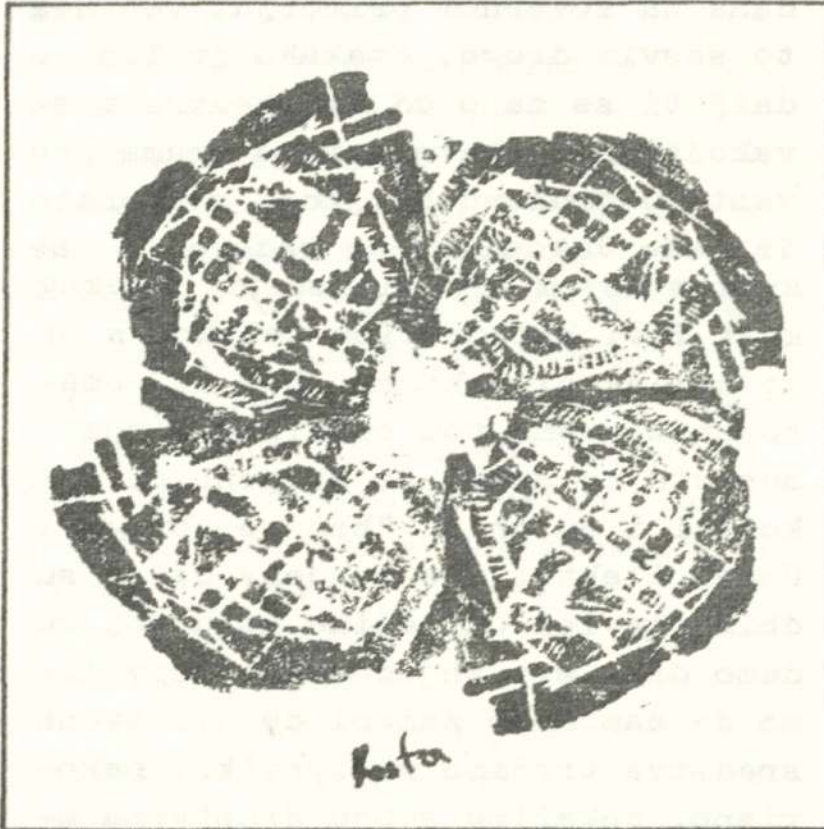
Smrt je medju Prokopčane došla sa Jerinom majkom, Jerem Starijom. Bi-la ona verena sa Tomom Petrovim. Petar imaše deset sinova. Toma najstariji. Jera zavelela, dok je Toma bio negde u svetu u vojsci, Iliju Djurina. Vide-la to Tomova braća te udriše na Dju-rine. Opkeliše kuću i ubiše starog Djuru i sedam mu sineva. Odvedeše Je-ru. Luka krezavi zvenar, u selu nikad nije bilo popeva, zvenie tri dana i tri noći. Svi se zatvorili u kuće. I zvone edjekivale.

-Pečinje penevo, vikala stara i sle-pa Obrenija, krenula krv! Od tada biju se Prokepčani. Poginuše i Petrovi i Ilijini i Vaskovi. I esta-li. Tomu sačekake na ulazu u sele, ne vide ni kuću ni Jeru. Sve kuće u selu efarbaše u crne, neostade ni jedna be-la, sem Jerine. Kupala se svakog jutra naga u reci i tad je pucnjava pres-tajala. Svi su skidali kapke sa pre-zera i gledali. Ona je trčala poljem i kitila svoje nago tele vencima cve-ća. Petom odlazila u neku od kuća i edvedila sa sobom ponekog mladića. Svi su oni čekali da im izrasti brke-vi i da Jera dodje po njih. I Jera ih je edvedila. Vraćali su se poljem sut-radan ujutro. On srećan i već mrtav. Pucali su u njega, bio on Djurin peto-mak enda Petrovi i tako. Nisu stizali ni de kućnog praga, prva puška je mo-

gla da ih mimoidje ali druga nikake. Otac ili majka mu, dok je on još pa-dao na zemlju sa Jerinim imenom na usnama, izlazili iz kuće noseći ašov. A Luka je sačekivao da padnu da bi zvenie. Jera je trčala medj grebevima i darivala svoje bivše ljubavnike prolećnim cvećem il' jesenjim plode-vima.

Jednog dana ne bi Jere ujutro na reci. Ne bi je ni sutradan. Sele se uzbuni. Puške stajaše na getovs, ali se pronese glas da Jeru niko nije ni dirnuo ni ubio, ne je videše kake ode pr'e polja put trgovačkog grada u dnu ravnice. Sele zaneme. Ni metka ni krvi. Svi čekahu. Predje i jesen i zima. S proleća prvi Luka povika: -Jera!

Otvoriše se vrata. Kao da se svi pro-budiše iz nekog sna. Uzeše puške iz zapečka i grliše ih. Opališe nekoliko puta u nebo da pozdrave Jeru i prove-re da li još uvek dobre rade. Postavi-še na sred sela stolove. Jeru i žensko dete koje donese u naručju postaviše na čelo trpeze. Pozvaše muziku i pepa iz grada. Blagesiljahu i proslavljaše svoje i Jerine dete. Trenutak veselja iskeristiše da se ophode, jer Jera je stigla sa ženskim detetom. Veselje je trajalo sedam dana. Sedmog dana uveče Jera umorna udje u kuću sa detetom. Pevukeše se u kuće i čekaše. Jera već sutradan izađe i krenu put peteka, a petem u prvu kuću. Sutradan Luka pene-ve udaraše u zvona. Prekepčane ebuze radest pri njegovom prvom javljanju. Krv penevo peteče.

Jerina kćerka je brzo rasla i imala je na majku, što sve obradova, crvenu kesu. Jednog prolećnog dana skide Jera majka Jeru kćerku i ekupa-še se zajedno u reci. Krenuše zajedno put jedne kuće a potom u polje. Tada je poslednji put Jera majka izašla na reku. Mladja se kupala i edvedila mladiće sa još više žara no Jera ma-jka. Iste zime umre Jera majka.

Jednog dana dodješe geedeti iz

prica

grada, meriše i dovedeše mehanizaciju. Prekopaše celo brdo i staviše sve ke-sti na gemilu. Prekepčani po prvi put zaplakaše. Više ni jedna puška ne pu-če. Ljudi iz grada sagrađiše koncert-ni pedijum od betona i stakla na br-du. Okupiše se Prekepčani i degevara-hu šta da rade. Jera izbezumljena oši-ša kesu i lutaše po ceo dan po gemi-lama kestiju. Luki edneseše zvenik. Otišao on za njima i nije ga bile duge u selu. Vрати se jednog dana sa vrećem punem kvaka.

-Pretepili zvenik, same reče i peče da postavlja po svim kućama u selu kvake. Mnogi se pitaše šta će im kva-ke kad više ne zatvaraju vrata. Skere edlučiše da idu u grad i grade bele kupole, jer sad je trebalo ed nečeg živeti, kad opet dodješe ljudi iz grada i predležiše im da se bave tu-rizmom. Rekoše da vele ljudi iz grada koji delaze na koncerte da negde i edsednu.

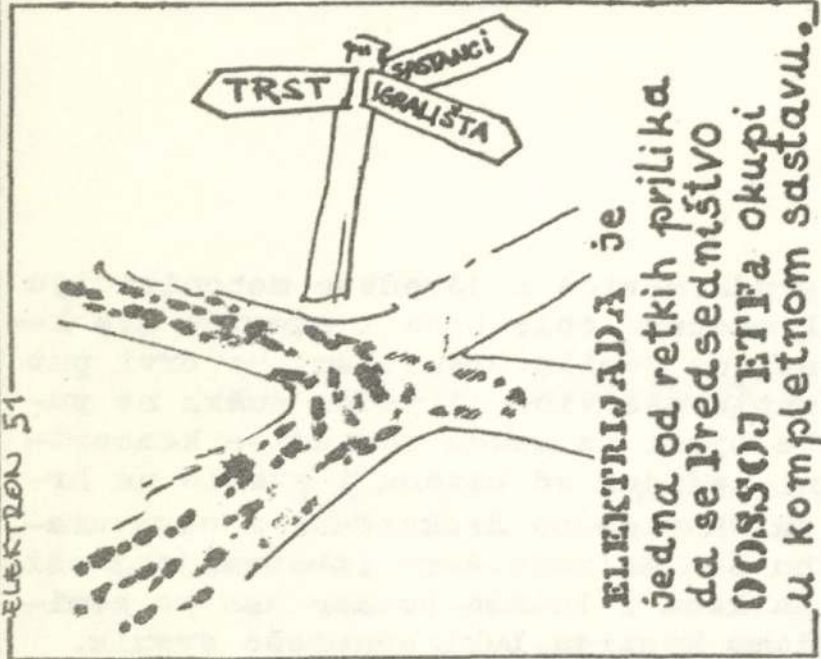
-Imate lepu reku i prirodu, napraviće-me i magistrali krez selo. Uskore bi i magistrala, a i Prekepča-ni sagrađiše ed kestiju tvrdjavu i unutra urediše hotel sa muzikom. Je-ri penevo naraste kosa još bujnija i ona zapeva u hotelskem restoranu. Pevala je medju kestima svojih ljuba-vnika i pevaše sa edviše ljubavi i strasti. Nadima grudi, pediže glas i jeca ko da srcem peva. Gestu lumpe-vaše i ludovaše. Prvi skečiše neki trgovački putnik iz grada i jedan

stariji student grčke filezefije i grunuše jedan drugom noževe u pleća. Jera još jače i strasnije zapeva. Prekepčani već stajaše na ulazu sa lopatama. Pečeše odozge sa vrha, prve grebove postaviše na preplanku. Sut-radan Luka skide kvake po selu i ode u grad da ih pretepi.

RAJKO SPAIĆ

POOSSO ETF

ELEKTRIJADA, POREČ 17-22 APRIL 1977

Ove godine se u Beogradu, po drugi put u toku tri godine, nalazi pred sedništvo STEJ-a (Udruženje studenata elektrotehnike Jugoslavije). To govori o ugledu koji beogradski fakultet uživa među 17 članova iz svih naših republika i pokrajina. No to je istovremeno i obaveza svih nas da poverene dužnosti što savesnije obavimo.

Jedna od najvažnijih dužnosti koje stoje pred nama je organizovanje Elektrijade. U celom STEJ-u vlada mišljenje da sport ne treba da dominira našim popularnim susretom, Elektrijadom, da je potrebno dati joj drugi, ozbiljniji ton. I prošlih godina pored sportskih sadržaja bilo je i drugih: takmičenje u znanju, stručni seminar, savetovanje o radu OOSSO elektrotehničkih fakulteta, takmičenje za nagradu "Nikola Tesla", izložba skripata, foto izložba, takmičenje kulturnih programa itd. Svi ovi sadržaji biće i ove godine prisutni na Elektrijadi ali i dosta novoga. Pre svega, treba napomenuti da su ukinuti generalni plasmani u muškom i ženskom sportu; ukinuto je i takmičenje kulturnih programa, već će biti održana samo njihova smotra.

Prihvaćeno je da profesori nekih elektrotehničkih fakulteta održe predavanja o najnovijim dostignućima u elektrotehnici. Nagrada "Nikola Tesla" dodeljivaće se za pet oblasti (prošle godine je bila jedna nagrada). Održaće se i takmičenje u orijentacionom krosu.

Jednoglasno je prihvaćen predlog Beograda da moto ovogodišnje Elektrijade bude:

TITO I OMLADINA - SNAGA REVOLUCIJE
Prihvaćen je i predlog Beograda da organizuje dve večeri na Elektrijadi. U ponedeljak, 18. aprila je-

dan naš profesor održaće predavanje iz ciklusa "FIZIKA, TEHNIKA, FILOZOFIJA".

U utorak 19. aprila planira se razgovor na temu "Tito i omladina - snaga revolucije".

Nadamo se da će u njemu učestvovati omladinski rukovodioci iz svih naših republika, a dovedemo i naše profesore, kao i neke učesnike NOB-a.

Konceptija ovogodišnje Elektrijade svakako je dobro zamišljena, ali još smo daleko od njene realizacije. Naime, uspeh svega što smo zamislili najviše zavisi od ljudi koji dođu na Elektrijadu: od zvaničnih učesnika (sportista i drugih takmičara), gostiju i turista, a ne od nas koji neposredno organizujemo boravak preko 1500 studenata. Biće potrebno da se shvati da Elektrijada nije pet neobaveznih dana na severnom primorju, već nešto sasvim drugo. Svakako je lepo u daljiti se malo od amfiteatra i svakodnevnih obaveza i to vreme provesti u društvu hiljade studenata iz cele Jugoslavije, radovati se svakom novom licu i osmehu nekog koji živi kilometrima daleko, a tako nam je blizak; no, baš iz poštovanja prema tom tradicionalnom susretu ne smemo se prepustiti dokolici i euforiji "baš me briga". Uspeh Elektrijade i njena dalja sudbina zavisi od težine koju joj budemo dali svi zajedno. Ne dozvolimo da nam neko zamerm da društvena sredstva trošimo rasipnički, nekorisno, pokažimo svoju društvenu svest i poštovanje prema studentima i profesorima fakulteta koje predstavljamo na Elektrijadi.

Pokažimo da nas boravak na Elektrijadi ne interesuje zbog blizine Trsta, zbog mogućnosti za maratonskim partijama preferansa uz permanentno neumereno druženje sa alkoholom i ignorisanje svega izvan toga "čarobnog" sveta! Puritanci mi nisu nikad bili simpatični i nikako ne želim da izigravam jednog od njih, niti da svako opuštanje nazovem lošim ponašanjem, ali moramo shvatiti da Elektrijada nije mesto na moru gde ćemo se sa svojim društvom opustiti "do kraja" - za tako nešto sačekajmo leto.

Nadam se da delim mišljenje većine dosadašnjih i budućih učesnika SU SEJ-a i verujem:

učinićemo sve da Elektrijada uspe i da se o njoj čuje po dobru!

CIRKOVIĆ RADOVAN

INFORMATIVNA KOMISIJA

Komisija je pokrenula akciju za ozivljavanje rada na izdavanju evnog NAŠEG lista. O tome je bilo dosta razgovora, postignuti su neki degeveri, ali praktični rezultati ne oduševljavaju. Uslovi za izlaženje Elektrona se nisu ništa izmenili. Osnovna ideja je bila da redakcija Elektrona bude mesto gde se stiču svi tekevi informacije o događajima na našem fakultetu. Time bi se povećao broj priloga što bi poboljšalo kvalitet i redovnost izlaženja lista. Ove je neophodno za dalji normalan rad pošte je broj ljudi koji pripremaju priloge vrlo mali tako da su oni prinudjeni da veliki deo sveg slebednog vremena posvete obradi jednog broja. Ovde je potrebna što masovnija saradnja studenata. Doseći svoje priloge studenti bi stverili jedan živi pretek informacija. Time bi se dobili uslovi za izdavanje Informatera. On bi izlazio, štampen jednostavnom i jeftinom tehnikom, šeače od Elektrona i sadržao bi jezgrevite i aktuelne informacije o događajima na fakultetu. Na ovaj način znatno bi se povećala obaveštenost naših studenata.

Ove godine, prvi put, krenue je bruceški sat. On je pokazao svoje dobre i leše strane. Odziv bruceša je bio dobar mada bi mogao da bude bolji s obzirom da su bruceški časovi posvećeni pitanjima koje su bitna za dalji život na fakultetu. U ovom semestru, komisija će radiati na pripremanju rasporeda bruceških časova za sledeću školsku godinu. Raspored će biti izmenjen i dopunjen na osnovu dosadašnjih iskustava.

Jedan član komisije je saradnik radio stanice Beograd 202 tako da su informacije o našem fakultetu i događajima na njemu megle da se čuju u emisiji Index 202.

Komisija učestvuje i u radu informativne komisije STEJ-a. U preteklem periodu prikupljeni su prilozima za naredni broj lista STEJ koji treba da se izda u teku meseca marta.

Skriptarnica radi punom parom" u okviru svojih finansijskih i tehničkih mogućnosti.

Bruceši u teku zimskog semestra nisu saradjivali. Nadamo se da će te ispraviti u narednom periodu.

Kubičela Edvard TF I

KOMISIJA ZA ŠKOLSKA PITANJA

Neosporno se može reći da su studenti našeg fakulteta, u celini uzeto, u poslednje vreme organizovaniji u svojim akcijama, zainteresovaniji za njihove ishode i sve spremniji za dalja angažovanja.

Ova ohrabrujuća činjenica javlja se istovremeno i kao posledica i kao uzrok.

Posledica je pre svega, pozitivnih kretanja u čitavom društvu, koja se reflektuju i na rad organizacije SSOJ-a. Ova društveno-politička organizacija uglavnom je prebrodila organizacione probleme i okrenula se suštinskim problemima. Takvo opredeljenje nužno okuplja na aktivnost sve pozitivne snage.

Intenzivnije angažovanje studenata, s druge strane, javlja se kao uzrok homogeniziranja društveno-političkih organizacija, njihovog preostrojanja u hodu, kako bi se svi postojeći potencijali mogli što bolje usmeriti i osposobiti za akciju.

U takvom kompleksu uslova PCOSSO Fakulteta je morao da u svojoj reorganizaciji stvori i formu koja bi omogućila da se studenti ETF-a svestranije uključe u probleme nastave i samoupravljanja. Sa tim zadatkom oformljena je Komisija za nastavu i samoupravljanje, kao stalna komisija PCOSSO-a.

Na samom početku svoga rada komisija se sukobila sa nedostatkom iskustva u takvom radu. Kao polazna tačka u radu, korišćena su iskustva aktiva koji su već pokazali izvesne inicijative na ovom planu.

Krenulo se sa problemom udžbenika. Svakom aktivu je sugerisano da evidentira najosetljivije predmete, što se udžbenika tiče. Ovu analizu sproveli su aktivni na bazi predhodne ankete Veća studenata.

Po evidentiranju situacije, grupisane za pojedine predmete za počele su kontakte sa nastavnicima kako bi pribavile koncepte predavanja, ispitne zadatke i koncepte metodskih jedinica koje ne postoje u već zaključenim udžbenicima. Namera nam je bila da studenti dobiju koncepte svakog predavanja, izvesno vreme pre nego što ga nastav

nik izloži, čime bi se nastava donekle osavremenila i prekinulo mukotrpno i mahom besplodno prepisivanje sa table.

Ova namera za sada nije u potpunosti ostvarena. Problem je brzo i jeftino umnožavanje materijala koji bi trebalo rešiti na fakultetskom ili interfakultetskom nivou, nedostatak saradnje nastavnika ili pak neorganizovanost pojedinih aktivita.

Potrebno je tešnje povezivanje sa skriptarom Predsedništva. To povezivanje, da bi bilo uspešnije, mora neminovno ići preko Komisije. Time bi se odклонili izvesni nesporazumi i stihijnost u radu, slučajevi da svi rade sve; preko neformalnih grupa samoinicijativno je traženo umnožavanje i stvarana je konfuzna situacija, konfuznija od one koju smo prvobitno hteli da sredimo. Na taj način stvara se ujedno i odbojnost nastavnika prema svakoj akciji ove vrste.

Istovremeno su organizovani i studenti koji bi vršili tehničku obradu skripti. Ta obrada bila je do sada veliki problem i mahom je služila kao izgovor za neblagovremeno izlaženje skripti. Budući da se ova obrada plaća, SSO bi na još jedan način mogao, direktno, da utiče na poboljšanje materijalnog stanja studenata.

U celoj ovoj akciji oko udžbenika dalje slede analize dokle se u svemu stiglo, kao i dalje inicijative. Komisija je radila sa Većem studenata na analizi ankete o udžbenicima, koja je sprovedena među nastavnicima i u potpunosti prihvaćena u Naučno-nastavnom veću.

Sledeći zadatak koji je Komisija obavila bila je priprema i izbor kandidata koji su konkurisali za stručnu praksu u inostranstvu. Izbor je vršen na osnovu rang liste, formirane na bazi srednje ocene i broja zaostalih ispita. Time se dosada bavila Materijalna komisija. Sav posao oko rangiranja i pripreme kandidata, može se u ovom kontekstu smatrati dobro obavljenim. Nedavno su obavljeni ispiti iz stranih jezika. Međutim, čitava politika slanja i izbora studenata na ovu stručnu praksu mora se od temelja izmeniti. Prvo - mora se povesti više računa o ličnosti studenta koji na tu praksu odlaze, o njihovoj dosadašnjoj društveno-političkoj aktivnosti, opredeljenjima i stavovima, kao i načinu na koji oni predstavljaju Fakultet pa i čitavo naše društvo. Srednja ocena i broj zaosta-

lih ispita ne smeju biti jedino merilo! Drugo - mora se izvršiti detaljna politička priprema kandidata koji odlaze, razgovori u kojima bi im se ukazalo na sve vrednosti našeg društva, koje se moraju dosledno reprezentovati na strani. Treće - razgovarati sa onima koji su se vratili sa prakse o svim političkim aspektima njihovog boravka.

Time bi princip samozaštite dostigao punu afirmaciju i kod nas. Komisija je, dalje, radila na problemu koji joj je predočio aktiv II godine Tehničke fizike. On se odnosio na izvođenje nastave predmeta "Teorija električnih kola". U saradnji sa prodekanom za nastavu problem je rešen.

Rad Komisije u vezi sa samoupravljanjem studenata ogledao se u saradnji sa Većem studenata, studentom prodekanom kao i sa zborovima studenata.

Potrebno je odmah naglasiti da pravi rad na samoupravljanju studenata tek predstoji.

Prava uloga Komisije na ovom planu treba da bude sledeće:

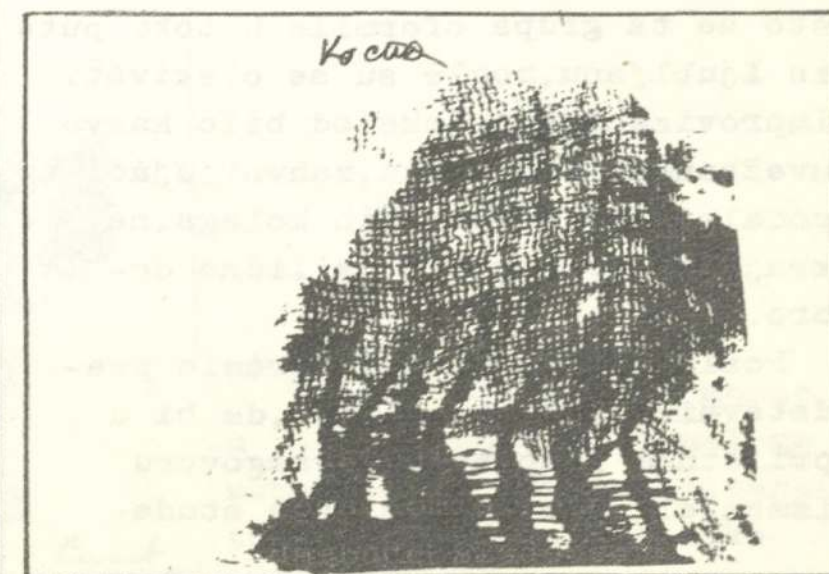
- Ona treba da stvori mehanizme za povećanje odgovornosti studentskih predstavnika, stalno kritičko preispitivanje te odgovornosti na aktivima i daje sugestije ta izbor i opoziv predstavnika.

- Razmenjujući iskustva samoupravnih studentskih predstavnika komisija treba da priprema predloge izmena onih tačaka statuta koje će omogućiti i pogodnije normativno regulisanje samoupravljanja studenata.

- U saradnji sa Komisijom za međufakultetsku saradnju u toku je razrada ideje da se osnuje jedna vrsta biroa koji bi obezbeđivao studentima mesta za ferijalnu praksu. Istina, ta ideja je tek u začetku, ali većim zalaganjem obe komisije moguće je ostvariti i tako nešto.

Očigledno je da u svim ovim akcijama ima i ideja i mogućnosti i inicijative. Potrebno je samo mnogo raditi i afirmisati dosledno ovu formu rada.

STANKOVIĆ Zoran

iskustva

KAKO TO ONI RADE

U decembru prošle godine održan je po prvi put susret, kako su ga organizatori nazvali, omladinskih organizacija i kulturnih programa elektrotehničkih fakulteta, koji je nastao iz spontane želje da se označi uspešna godina saradnje među fakultetima u našoj zemlji i da se nastavi dalja izgradnja bratstva i jedinstva naših naroda.

Susret je održan 23.XII u Ljubljani i sam datum susreta imao je kako je rekao dekan fakulteta u Ljubljani Lojza Vodolija "izvesnu simboliku jer je održan dan posle dana JNA, gde su u NOB-u postavljeni temelji našeg jedinstva. Bratstvo naših naroda ne ogleda se u rečima već u manifestacijama kao što su ove."

Reporteru je uvek najteže da u kratkim crtama prenese neki događaj, pa neka mi budu pproštene i neke moje subjektivne ocene.

Pre podne je u amfiteatru ljubljanskog fakulteta održana smotra kulturnih programa fakulteta iz Zagreba, Sarajeva, Ljubljane i Beograda, koji je tekao ovim redom: hor elektrotehničkog fakulteta iz Ljubljane, bez ženskih glasova izveo je kompoziciju "Nešto bih te prašal", izvrsno čak bih rekao i profesionalno. Dramska sekcija fakulteta iz Sarajeva izvela je kolažni program: "Bosanska kafanska poezija", sa dosta folklora, atmosfere i priprema, vrlo dobro. Fakultet iz Zagreba poslao je poznatu monodramu: "Cj, živote", koja se premda je za ovakvu manifestaciju dugo trajala, približila jednom visokom umetničkom nivou. Na programu je tačka našeg fakulteta nosila naslov: "Moderna muzika", i nj je trebala da izvede grupa muzičara koji rade u KBT-u. Međutim pošto se ta grupa oformila u toku puta za Ljubljanu, mogle su se očekivati improvizacije daleke od bilo kakve uvežbanosti. Na sreću, zahvaljujući pomalo i talentu naših kolega, na kraju je sve ispalo prilično dobro.

Posle ručka, dekan je primio predstavnike svih fakulteta, da bi u prijatnom i spontanom razgovoru izmenjali iskustva o radu stude-

ntskih organizacija i drugih tela na fakultetima. Mislim da bi bilo vrlo interesantno da se čitaoci upoznaju sa radom na sarajevskom, zagrebačkom i ljubljanskom fakultetu, pa ću pokušati, da u kratkim crtama dam osnove tog rada.

Sarajevski fakultet ima dve COUR-a. Samoupravna struktura je slična kao na našem fakultetu. Studije traju 4 godine i to pripremni deo 2 godine, dok se u stručnom delu biraju odseci: automatika i elektronika, telekomunikacije i energetika. Nastava se odvija u trimestrima. od ukupnog broja studenata 50-80% je uključeno u rad po raznim telima na fakultetu. Od samoupravnih tela važno je pomenuti Veća godina, koji su identični našim Zborovima studenata, gde se rešavaju uglavnom sporredna pitanja na fakultetu. No, prodekan nije bar napomenuo, gde se rešavaju "glavna" pitanja. Naučno-nastavno veće nije samoupravan već isključivo stručan organ. Za razliku od našeg fakulteta na njihovom postojé 5-6 prodekana. Pored ostalog treba napomenuti da je fakultet dobio novu zgradu, sa 14 600 m² isključivo za nastavu, dok se za vežbe koriste laboratorije radnih organizacija, pošto postoje izrazite tendencije otvaranja prema privredi. Uslovi za učenje i rad su vrlo dobri jer se formiraju grupe od po najviše 27 studenata. No i pored toga, primećuje se smanjenje broja upisanih studenata, zbog izuzetno teškog režima studija (sistem godina za godinu), gde se radilo i subotom, uz obaveznih 12-14 časova rada na fakultetu u toku sednice. Zbog svih tih problema smanjilo se radno vreme studenata na 8 časova, tj. 42 časa rada u toku nedelje, subota je postala slobodna, a obavezno učenje prešlo je u nadležnost SSC.

I na fakultetu u Zagrebu su prošle godine startovali sa novinama. U savetu fakulteta odnos broja studenata prema broju profesora je 1:3. Glavni organ samoupravljanja studenata je

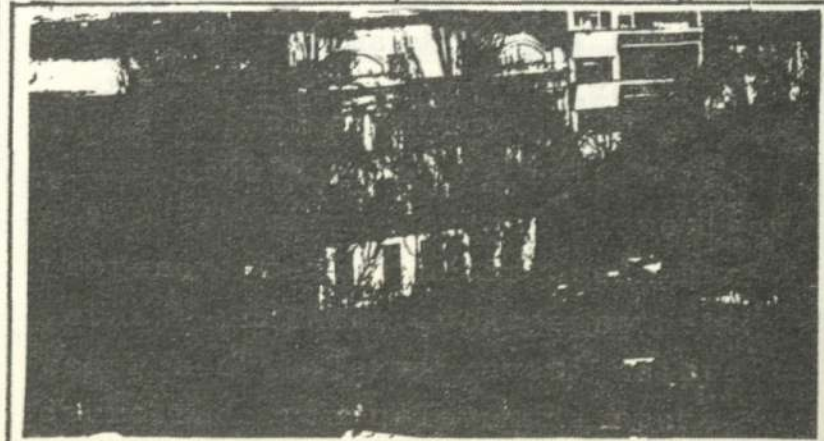
konferencija studenata, odakle se studenti raspodeljuju u sve organe na fakultetu. Kod naših kolega iz Zagreba odvojeno je Znanstveno veće od Nastavnog veća koje je organ samoupravljanja na fakultetu. Na prvu godinu studija upisuje se 380 redovnih studenata što je moguće zbog velike zgrade i dobrih laboratorija. Jedan od većih problema je taj što se, zbog uslova da se na kraju prvog semestra mora dati bar jedan od četiri ispita da bi se upisao drugi semestar, u drugu godinu ne upisuje oko 35% upisanih bruoša.

No, po mom mišljenju, najzanimljiviji sistem upravljanja na fakultetu iznele su kolege iz Ljubljane.

Osnovni organ upravljanja je Savet godine, gde se studenti biraju delegatski, i gde su još članovi svi profesori te godine. Predsednik saveta je profesor, dok je student podpredsednik. Takvi Saveti zaista dobro rade pod uslovom da studenti u njemu dobro rade. Zbor studenata saziva se prema potrebi..

Drugi organ upravljanja na fakultetu je Savet fakulteta koji radi na tropartitnom sistemu tj. 1/3 studenata, 1/3 profesora i 1/3 drugova iz privrede, ukupno 45 članova sa tim da svaka delegacija ima pravo veta. Pored toga postoje i dva odbora i to za pedagoški rad i za kadrovska pitanja. U oba ta odbora ulazi po 9 studenata i predstavnici svih katedri na fakultetu.

Jedno od interesantnih pitanja koje je postavio neko od učesnika razgovora je šta se događa sa profesorima koji nisu izabrani u zvanje na reizboru. Na to pitanje odgovor je dao prodekan za nastavna pitanja. On je rekao: "Ako se profesor ne izabere u reizboru dužnost fakulteta je da ga zaposli u njegovom domenu i rangu kao nastavnika, ako nije dobio pedagoške pluseve, no ako nije dobio ni znanstvene tada fakultet treba da mu nađe mesto u tuđoj COUR. No ako se dotični nastavnik sa time ne slaže, automatski mu

se, po zakonu prekida radni odnos sa fakultetom.

Još interesantnija stvar je činjenica da su oko 75% studenata stipendisti, dok od onih preostalih nisu, ne zato što ne postoje sredstva za to, već iz njihove lične želje. Uslovi za rad su zaista dobri. Fakultet ima novu zgradu i savremeno opremljene laboratorije. U proseku na jednog nastavnika dolazi po jedan asistent.

No, najzanimljivije pitanje je o međuljudskim odnosima na njihovom fakultetu, možda baš zato što je odgovor toliko suprotan od onog koji bi se dobio na našem fakultetu, ako bi bio iskren. Osnova svemu tome leži po mom mišljenju u osnovama određivanja nastavnika u konkretno zvanje. U kadrov-

skom odboru postoje 7 članova i to 3 studenta, 2 profesora i 2 druga iz privrede. Ono što je ovde najvažnije je da je najveći deo studenata i nastavnika odbacilo onu poznatu frazu koja se kod nas, nažalost često čuje: mi smo jedno a drugo su oni. Po mom mišljenju to je nestalo zbog same organizacije rada na fakultetu. Sada se znatno češće može čuti: mi bismo zajedno ovako, mi ćemo skupa. To i dalje znači da između profesora i studenata postoje konformistička gledišta, ali na tome se ne ostaje, već se ide dalje na demokratski i samoupravni dogovor. Reči dekana Lojze Vodolije to najbolje potvrđuju: "Mislim da je promena odnosa profesora prema studentima nastala kada smo počeli da ih shvatamo ozbiljno, za šta su studenti sami krivi. No, šalu na stranu, mislim da studenti nikad nisu osetili da su nešto različito od profesora. Studenti treba da se zapitaju da li su sve uradili da nestane to mi i oni. Mogu još primetiti da su nove generacije studenata sve više samosvesnije."

Stvarno je divno bilo čuti takav optimizam i oduševljenje radom studenata. Neka mi se dozvoli da se na kraju zapitam da li je takva pozitivna atmosfera nastala zbog nestanka nekih prevaziđenih predrasuda i kompleksa studenata prema nastavnicima i obrnuto, i da li neki naši profesori koji još uvek potenciraju te lažne, nedemokratske odnose to čine iz opravdanih ili neopravdanih strahova i interesa.

BULATOVIĆ SVETISLAV

KOMISIJA ZA STUDENTSKI STANDARD

Na samom postanku svoga rada komisija za studentski standard, popularnije - materijalna komisija, susrela se sa dosta problema. Neke od njih je dobro rešila a za neka nije izabrala najsrećnija rešenja. Glavni problem je bio kako i na koji način sprovesti "naknadni konkurs" za useljenje studenata u studentske domove. Zapravo, to i nije bio naknadni konkurs, već je to bio konkurs za studente koji iz opravdanih razloga nisu mogli konkurisati u junu mesecu na redovnom konkursu, a raspisan je shodno članu 3 pravilnika smeštaja u studentske domove. Najveću teškoću je predstavljalo baš ono zbog čega je konkurs raspisan - kako ustanoviti opravdanost pojedinih razloga. Većina studenata je donela "lekarsko uverenje" o bolesti iako je u isto vreme položila nekoliko ispita. Drugih kriterijuma nije bilo a za sve studente nije bilo mesta u domu.

Uvidevši da ne može da odluči koji je razlog opravdan a koji nije, komisija je odlučila da rangira studente po tome kome je dom najpotrebniji i da po toj rang listi useljava studente. Međutim, Plenum radne grupe za studentski standard GK SSO Beograda, nemajući uvid u pravo stanje slobodnih mesta, donosi odluku za koju nema generalno ovlašćenje i formira svoju komisiju koja će da odlučuje o opravdanosti razloga neblagovremenih konkurisanja za dom. Da bude još gore, na listi su ostali studenti za čije je razloge naša komisija smatrala da nisu opravdani. Po toj rang listi useljavanje je završeno 22.2.1977.

Ostalo nam je veliko iskustvo i

zadatak da se zalažemo da se u budućnosti tako nešto ne dešava. Zapravo, treba ubuduće sve preduzeti tako da nam naknadni konkurs ne bude potreban. Komisija će nastojati da uspostavi široku saradnju sa aktivom SK stanara studentskih domova koji je vitalno zainteresovan za pitanja studentskog standarda.

Komisija za studentski standard će preduzeti sve što je potrebno da informiše studente o rokovima za useljenje u septembru u studentske domove za šk. god. 1977/78 kako se ne bi desilo da studenti iz neznanja ne konkurišu na vreme. I ove godine će konkurs biti od prvog maja do 30. juna, pa zato, STUDENTI-KONKURISITE NA VREME, U SEPTEMBRU ĆE BITI KASNO.

Smeštaj studenata u studentske domove nije jedini posao koji radi ova komisija. Komisija je izvršila raspodelu kasete, dodela dotiranih zimovanja ZPF-a, dodelu jednokratne bespovratne pomoći studentima slabijeg materijalnog stanja kao i organizovanje prodaje markica GSP-a.

U narednom periodu komisija ima više zadataka: da pripremi javnu diskusiju novog pravilnika o smeštaju u studentske domove, da reši neke probleme sa ZPF-om, pripremi akciju davanja krvi, raspodelu materijalne pomoći, raspodelu dotiranih letovanja i sprovede konkurs za useljavanje u domove.

Nadamo se da ćemo naići na podršku studenata i istovremeno ih molimo da prate obaveštenja na oglasnoj tabli materijalne komisije kod kafea KST.

CEKOVIĆ Ljubomir

Uprava beogradske menze u cilju poboljšanja usluga nabavila je stručnu literaturu za svoje službenike

KAD SE HOĆE SVE SE MOŽE

Studenti druge godine energetike su vrlo odlučno uzeli svoju studentsku sudbinu u ruke. Aktivnim stavom prema svim zbivanjima na fakultetu pokušavaju (a i uspeva im), kako su usvojili u svom programu rada, da osmisle i ulepšaju, ali i skrate svoje studentske dane uz dobro izučeni "znanat" kojim će ići dalje.

Počelo je od prelsudnog sastanka odelenja SK druge godine energetike (novembra ove školske godine) odakle se posle višestruke prave komunističke diskusije izašlo sa dogovorom od "sada drugačije", odlučno i vredno napred.

Da to nisu bile fraze i parole pokazala je partiska komisija formirana na tom sastanku koja je posle mesec dana rada napravila kompletnu analizu o predavanjima, vežbama, profesorima broju zaostalih ispita, posećenosti predavanja, atmosferi i kvalitetu situacije na godini. Na osnovi te analize obavljani su razgovori studenata energetike sa većinom profesora i asistenata, ali i sa starijim kolegama, studentima prodekanima, prodekanom za nastavu, članovima predsedništva SSC i SK i na osnovu toga načinjeni predlozi za poboljšanje stanja i odnosa na godini.

Sve to je napisano, i o tom materijalu je diskutovano na sastanku odelenja SK, on je dopunjen, korigovan i usvojen.

Usvojeno je da sa tim materijalom ide na zbor studenata II godine energetike koji je paralelno pripreman. Materijal su više dana bili istaknuti na oglasnoj tabli koju su studenti sami napravili i preneštali je iz sale u salu. Na višestrukom zboru uz prisustvo je i glasano o svakom predlogu, i o svakoj oceni pojedinačno. Uz mnogo dopuna i izmena usvojen je na kraju materijal, zadužene kolege koje će da rade po pojedinim problemima, dati rokovi i počelo da se sa radom.

Krenulo se u više pravaca: poboljšanje uspeha studiranja; stvaranje drugarskih odnosa ("le-

pih studentskih dana"); podizanje nivoa i kvaliteta znanja na viši nivo kroz vannastavni stručni rad, a u kasnijoj fazi naučno istraživački rad.

Odmah je počela kampanja za redovnije pohađanje nastave, oformljenje manjih grupa za vežbe, jasnija predavanja i vežbe, umnožavanje ispitnih zadataka, nabavka knjiga, pomoć kolegama ko-

ji nisu dali sve ispitate iz prve godine.

Većina profesora i asistenata nisu u početku shvatili ovu akciju pa je bilo početnih nesporazuma i otpora.

Žestoko su se vredali u početku kada su ih studenti na predavanjima i vežbama prekidali, tražili jasnija predavanja, zahtevali manje grupe za vežbanja itd. Međutim, uverivši se u korektnost namera, skoro svi profesori i asistenti su počeli da saraduju. Tako smo dobili jasnija predavanja, kvalitetnije vežbe, bolju posećenost. To se odrazilo i na rezultate prvih ispita. Posle izuzetne saradnje sa studentima, i posebnog angažovanja profesora Č. Petrovića, II god. EO položila je ispit sa mnogo većim procentom od 90% i visokim prosekom.

Uz dobru povezanost i saradnju asistenta G. Božilovića i pomoć kolega koji su već položili sve ispitate iz prve godine, sa studentima kojima su Osnovi elektrotehnike zaostali ispit, u prošlom roku je prolaznost bila 30% što je rekord u odnosu na dosadašnjih 7%.

Posle ovog zbora održan je ubrzo i svečani zbor na kome su uz prisustvo profesora i asistenata oformljene istraživačke grupe studenata.

Zbor godine je napravio uz pomoć tetka Mice analizu prolaznosti u poslednjih šest rokova.

Sad smo povelu akciju "Do aprila sve iz prve". Cilj je da se "očisti" prva godina i na taj način poboljša praćenje nastave i omogućiti spremanje ispita iz druge godine.

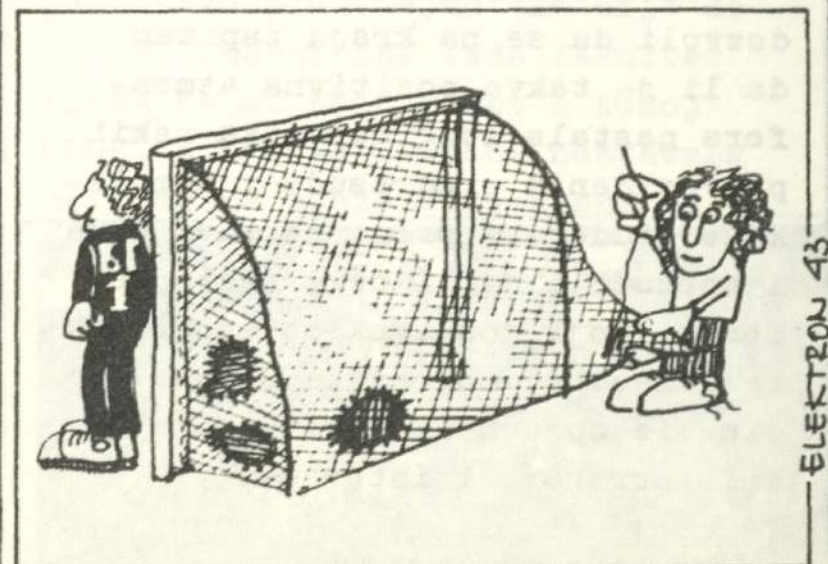
Nadamo se da ćemo na ovaj način dati puni doprinos reformi koja je u toku. Zbor Energetike 75

SD ELEKTRIČAR

Prelistavajući stare, jedva pronađene brojeve "Elektrona" uočio sam neke stvari koje su samo potkrepile moje ranije razmišljanje o Sportskom društvu. Evo nekih podataka o plasmanu naših sportista na nekoliko poslednjih Električara:

SPORT	PLASMAN			
	'73	'74	'75	'76
.....				
muški sport				
.....				
mali fudbal	10	9	-	7
rukomet	4	1	2	4
stoni tenis	4	2	-	9
kros	4	1	3	6
odbojka	2	1	2	2
košarka	6	1	1	1
streljaštvo	1	2	-	2
šah	1	1	2	3
generalni				
plasman	3-4	1	-	3-4
.....				
ženski sport				
.....				
kros	4	5	-	6
streljaštvo	2	6	-	3
šah	1	1	1	3
košarka	1	5	3	1
generalni plasman				
.....				
.....	-	5	-	4-5
.....				

Ovaj kraći rezime sportskih rezultata nije na odmet pogledati baš sada kada se spremamo za novu električaru. Pored toga, on sugerise da radom sportskog društva "Električar" ne možemo biti zadovoljni. Ovi slabi rezultati sa električara, a da ne govorimo o kupu i prvensvima na Univerzitetu, gde se, recimo ilustracije radi, naša odbojkaška ekipa takmiči u drugoj univerzitetskoj ligi, posledica su slabe organizovanosti, bolje rečeno, neorganizovanosti sportskog društva. Možda će neko biti zadovoljan ovim rezultatima, ali imajući u vidu svu

neodgovornost, aljkavost i nedisciplinu u radu, sitne manipulacije pri odabiranju ekipa i niz drugih činjenica koje situaciju čine alarmantnom, ne možemo biti ravnodušni. Podsetimo se da obično ekipu čine jedan ili dva dobra igrača i nekoliko dobrih prijatelja sa fakulteta (izvinjavamo se šahistima ali ne i fudbalerima); izbor reprezentativne ekipe je monopol pojedinaca; kriterijum za ulazak u ekipu je permanentan rad u sekciji (koja postoji samo na papiru); interesovanje članova sportskog društva postoji samo neposredno pred elektrijadu. Za ovo malo dobrih rezultata možemo zahvaliti nekolicini pojedinaca ali im moramo zameriti na lošoj organizovanosti koja dopušta mahinacije i na nemoći da se protiv njih izbore.

Deo krivice za ovakvo stanje može se pripisati i SSO koji nije našao način na koji bi neposrednije uticao na rad sportskog društva a naročito što do skora nije imao uvid situacije i volju da je razreši. Sve godine PCOSSO ETF neprestano insistira na aktivnosti, tako da će se recimo skupština sportskog društva koja nije održavana već tri godine, održati u vreme izlaženja ovog broja. Osnivanje karate sekcije koja treba da počne sa radom je takođe pokazatelj povećane aktivnosti. Ali, to je samo početak.

MILEKIĆ RADE

AMS ELEKTRIČAR

Sada nekako dolazi vreme za pravljenje bilansa, pa evo da i AMS "Električar" nešto kaže. Kao prvo prilično smo brojni. Prošle kalendarske godine smo imali oko 130 članova što je sasvim solidno u odnosu na ostale fakultete. Mora se priznati da se dobar broj studenata učlanio samo zbog obuke za vožnju ili da bi učestvovao na reliju. Kako sada stvari stoje, ima dosta izgleda da se tu nešto promeni, ali o tom potom, kad budemo aktivniji. Mislim na Sekretarijat sekcije.

Za studente je sigurno od svih aktivnosti sekcije najbitnija vozačka obuka. Samo tu su se stvari iskomplikovale. Do sada smo uvek slali na obuku po 6 studenata mesečno a

od februara nam je broj smanjen na 5 iako ima puno zainteresovanih. Uz to, obuka je i poskupela sa 2200 na 2600 din. I dalje se plaća u tri rate: jedna od 1000 din i dve po 800 din. I to je nešto ako se zna da obuka inače košta oko 3500 din. Za sada su nam popunjeni svi termini do juna, a ukoliko neko želi da ide na obuku u toku juna, jula ili avgusta neka nam se javi. U januaru je održan kurs za instruktore vožnje na koji je otišao izvestan broj naših studenata. Kada položi ispit, što im od srca želimo i kada počnu da rade postoji veća mogućnost da šaljemo naše studente na obuku.

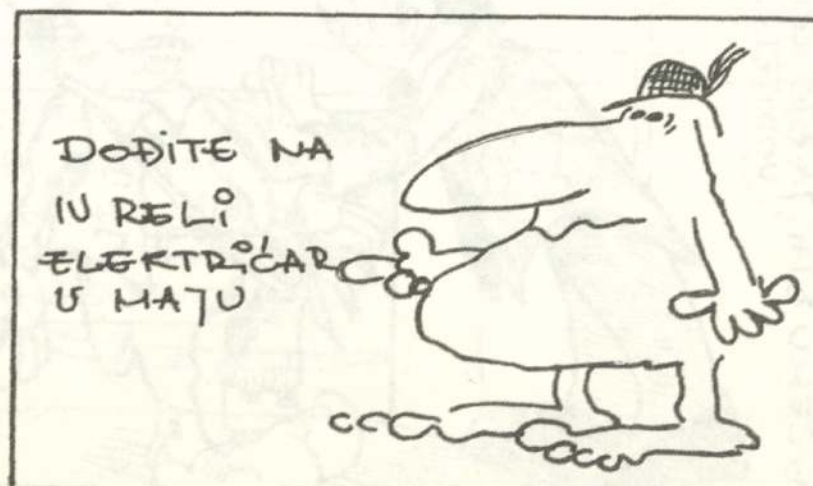
Aktivni smo i na sportskom planu. Negde oko 14. marta održaće se po običaju kratak, kurs za sportske funkcionere društvenog i republičkog ranga. Ko voli nek izvoli.

Organizujemo i kurs praktičnog održavanja vozila. Kurs počinje 10. marta, a biće zaista praktičan jer će se održati samo jedno teoretsko predavanje od 2-3 časa, a zatim će se raditi konkretne stvari u radionicama AMK "Akademac". Radiće se na fićama i stojadinima. Kurs je, naravno, besplatan za sve članove AMS "Električar".

Došao je red i na čuveni, najbolji na svetu, "Električar" reli. Do sada smo organizovali tri, dok će se četvrti "Električar reli" održati 7. maja. Pripreme su već počele samo što je, kao i obično, malo ljudi spremnih da rade na organizaciji, a još je manje novih, originalnih ideja. Zato bi bilo vrlo korisno da svi koji imaju ideja ili žele da nam pomognu u organizaciji svrate do nas ponedeljkom ili sredom kad dežuramo. Nadamo se da će ovaj reli biti bolji od prethodnih. Uostalom, na greškama se uči.

Za kraj treba da znate da će se 16. marta održati Vanredna konferencija AMS "Električar" na kojoj će se doneti novi pravilnik o radu sekcije i govoriti o daljim aktivnostima, prvenstveno o aktiviranju što većeg broja članova.

ŠUH Tomislav

MORITURI TE SALUTANT

Kažu da na mlađima svet ostaje! To naravno zavisi od mladih a i od sveta, znači starijih koji su taj svet stvorili. Pa sad da ne gubimo vreme i prostor na naklapanja o tome ko je kriv a ko prav, konstatujmo da su stari uprskali motku a da ni mladi ne zaslužuju hvalospeve. Radi se o vannastavnim aktivnostima: sportskoj sekciji, Elektronu, dramskoj sekciji. Ja nisam kompetentan da da govorim o prve dve pa zato evo o trećoj.

Dramska sekcija je kao feniks. Samo što se ptica rađa odmah iz pepela stane a ovde, kod nas, taj pepeo se dobro ohladi i sećanja toliko izblede da svako novo rađanje prolazi kroz iste porođajne muke. Bespotrebno. Sve godine D.S. počela je sa radom 3. marta što je verovatno najzakasneliji početak od osnivanja. Da li možda mislite da je došlo do podmlađivanja ekipe? Nažalost? Isti ljudi, iste face, isti problemi, samo svi za godinu stariji i za još po tonu problema teži. Mladih nema. Zovemo ih ali pas laje, vetar nosi. Pre dve godine Rajko S je napisao u novembru VREMEPLOV i prvi put se u istoriji ETF BGD plasirao među najbolje na Elektrijadi. Cduševljenje se ugasilo ubrzo posle Elektrijade i VREMEPLOV je jedva, još jednom, i to vrlo traljavo, izveden u Energoprojekt. Onda je sve zamrlo. Prošle godine ja sam oko Nove godine napisao komad sa pevanjem PROSLAVA sa kojom smo zauzeli prvo mesto na Elektrijadi, ali predstavu nažalost nismo videli kasnije. Bilo je tu nekih parodija, ali sve je opet stalo. Ove godine, opet ja jer niko nije hteo da se prihvati posla, sam napisao komad bez pevanja koji nosi prepotentno naziv "drama" a naslov, verovatno, "Profesija: student" (nadam se ad Antonioni ne čita Elektron) koji se opet sprema za Elektrijadu i opet u krugu starih poznanika. Nadam se da će ove godine odziv mladih kolega i koleginica u DS biti bolji a i da će se "Student" izvoditi na našem faku i posle Elektrijade. Samo, većina ljudi iz DS napustiće ovaj kolektiv pre iduće Elektrijade pa zato, mladi, ambiciozni, nezainteresovani, flegmatični i svi ostali, shvatite ovu predstavu kao pesmu crnog labuda, kao morituri te salutant!

PEBA R.

KST

JUBILEJI

Iz Statuta: član 3. "Klub je prvi put osnovan odobrenjem Rektora Tehničke velike škole 24. februara, 1954. godine." Na sam taj dan; rođendan KST-a i to 23. po redu organizovan je prigodan program u čast slavljenika. Program je išao od 10 do 17 sati, a u kabini su radili dosadašnji D.Y., a čitan je i mali "KST-vremeplov". Uveče je bilo nešto svečanije, jer u posetu mladiću došle su i devojke, a on ih je poslužio sa rođjenskom tortom i besplatnim pićem.

29. februara, 1968. godine osnovana je i počela sa radom popularna diskoteka KST. Ove godine je prvi put proslavljena 9 godišnjica neprekidnog rada (izuzev prekida za vreme letnjeg raspusta). Taj redak jubilej svrstava našu diskoteku medju najstarije u gradu, ako nismo i najstariji (to je neprovereno). U programu su učestvovali svi dosadašnji disk-džokeji Bela, Toma, Moca, Mika, Vlada i sadašnji D.Y. Goran i Toša. Oni su puštali blokove od 45 minuta one muzike koja je bila omiljena u vreme njihove "vladavine muzikom". Ovom "muzičkom vremeplovu", kao i gašenju devet sveća na "rođjendanskoj" torti, prisustvovali su, pored prvenstveno starih članova Kluba-veterana KST-a i razni gosti: D.Y. ostalih beogradskih diskoteka, muzički urednik radio Beograda i voditelj emisije "Veče uz radio" Nikola Karaklajić, urednik i voditelj

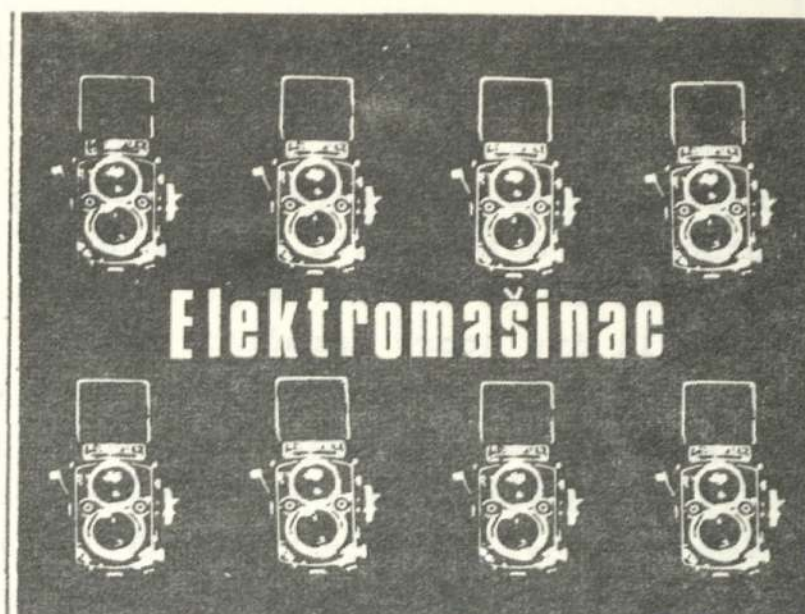
"Studija B" i emisije "Od doručka do ručka" Marko Janković, voditelj emisije "Beograda-202", "M-programa" Rade Radovanović, urednik muzičkog lista "DŽUBOX" Peca Popović i drugi. Na proslavu su nam došle i kolege iz Zagreba, predstavnici njihovog Kluba KSET sa Elektrotehničkog fakulteta

..

Za FEST KST je trebovao za članove Kluba 130 kompleta ulaznica. Da bi bilo moguće da što više studenata vidi ovogodišnji program na FESTU, specijalna komisija je podelila komplet od 9 ulaznica na 3 kompleta po 3 ulaznice, tako da smo dobili 390 kompleta po 3 ulaznice i gotovo ih sve prodali, sa izuzetkom od desetak ulaznica.

..

Između dve godišnje Skupštine u DKST-u dosad je održano: 168 disko-večeri za preko 70 000 posetilaca; 26 filmskih projekcija za oko 6 500 gledalaca; 8 drugarskih susreta sa kraćim programom; 6 pozorišnih predstava; 5 izložbi fotografija; 4 tribine; 3 brucosijske za kolege brucose sa ABG fakulteta; 3 KST "posela"; 1 maskenbal; 1 tematsko muzičko veče i 52 časa škole igranja. Kroz Klub je dnevno u toku godine prošlo više od 2 miliona studenata svih fakulteta. Klub trenutno broji 2 380 članova što ga obavezuje da sledeće sezone bude još bolji.

INDEX 202

REDNI BROJ:

DATUM: 1.III.1977 Ljiljana Belas

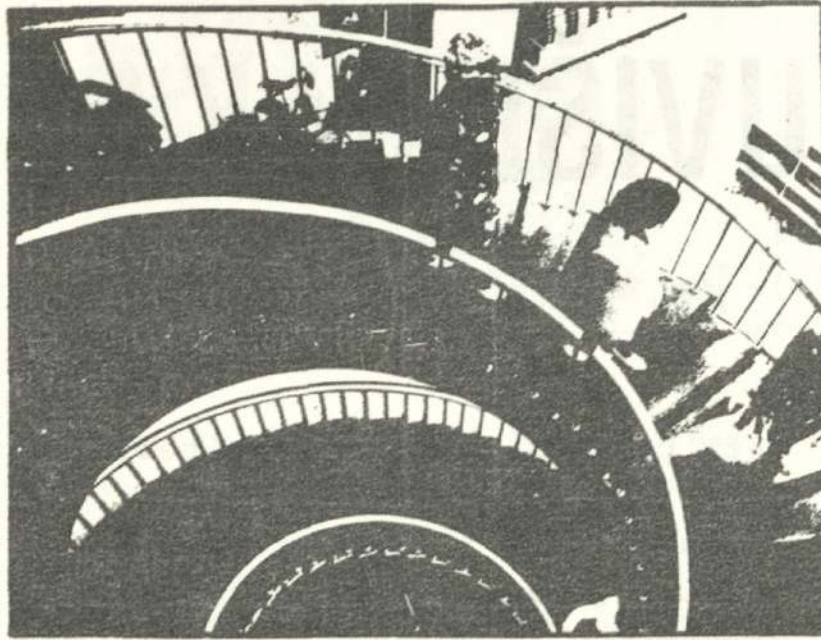
Članovi foto kluba "Elektromašinar" proslavljaju dvadeset i pet godina postojanja. Jubilej svakako vredan pažnje, a i postignuti rezultati. Najkraće rečeno, u foto klubu studenata Elektrotehničkog i Mašinskog fakulteta, obučeno je oko četiri hiljade studenata u fotografiji, bilo da se radi o crno-beloj ili kolor tehnici. Učestvovanje na skero svim izložbama donelo je čitav niz priznanja ovim mladim amaterima. Pomenućemo samo neka: četiri majstorske kandidature, petnaest prvih klasa, vidno mesto među prva tri foto kluba u Srbiji, među prvih deset u Jugoslaviji i ... da ne nabrajamo dalje. Osnovni cilj ovog kluba, u kome se umetničkom fotografijom trenutno bavi petnaest članova, je širenje tehničke kulture među studentima i omladinom, kao i dalji razvoj umetničke fotografije.

Skroman jubilej, kako nam rekoše članovi foto kluba "Elektromašinar", želeli su da proslave otvaranjem izložbe u Salonu fotografije Foto saveza Jugoslavije, sa temom "PORTRET". Zažmurili smo, i rekli: portret. Nije bilo lako, jer čoveka srećemo u skoro svim ostvarenjima savremene fotografije. Međutim, želeli smo da prikažemo da fotografija može sasvim lepo da registruje neke trenutke čovekove intime, njegova razmišljanja, raspoloženja. Nadali smo se da ćemo dobiti svežije, klasične pristupe, a možda i eksperimente. Izgleda da je portret pomalo zaboravljena fotografska disciplina. Od 806 prispelih fotografija ili kolekcija, veliki je broj onih koje su ušle u drugu deceniju postojanja, kao i onih koje nemaju odgovaraju-

ću perfekciju tehničke izrade, te je tako žiri odabrao samo 79 i dodelio nagrade. Iako se izložba otvara večeras (1.III) u 18 časova, zna se da je prvu nagradu za kolekciju dobio Kemal Hadžić, član foto kluba "26 novembar" iz Sarajeva, prvu nagradu za fotografiju Čedomir Pešterac, član foto kluba "22 decembar" iz Beograda, a pohvalu za fotografiju Đorđe Rafajlovski, član foto kluba "Elektromašinar".

Nagrade su već poznate, isto tako mesto i vreme otvaranja, ali ipak još uvek se nešto ne zna, a to je vaše mišljenje. Zato dođite, i umesto čestitke za 25. rođendan, pr-

ovedite par slobodnih trenutaka u njihovom svetu umetničke fotografije.

U Foto klubu je upravo završen kurs crno-bele fotografije. Odziv, nažalost nije bio poseban, valjda zbog blizine aprilskog ispitnog roka. Svejedno, ovih tridesetak polaznika daje nadu da interesovanje postoji. Nadamo se da će kolezi kurs izzvati veće interesovanje. Do kraja ove školske godine planiramo još dve klubske izložbe fotografije. Nadamo se da će posle toga neki drugovi iz POOSSO ETF prestati da nam prebacuju kako samo tražimo pare, kako smo neaktivni itd, itd. Iako smo ove godine održali već dve izložbe i dva kursa nismo dobili ni dinara. SJ

poslednje vestiposlednjjevestiposlednjjevestiposlednjjevestiposlednjjevestiposlednjjevestiposlednjjevestifrišketazekodlaz

Na sastanku P C C S S C E T F održanom 16. marta doneta je odluka da zvanični učesnici Elektrijade 77 ne mogu biti studenti koji su izgubili VIŠE od jedne godine u toku studija. Kao što se očekivalo javila su se negodovanja direktno "oštećenih", no, ova mera predsedništva sa svim propratnim atributima je samo ukazala na pravi cilj elektrijade - da je to susret dobrih studenata, dobrih i svesnih omladinaca a ne samo dobrih sportista. ::

U nedelju, 20.3 1977 u Bitolju je održan poslednji pred Elektrijadu sastanak komisije za organizaciju XVII SUSEJ-a. Određena je satnica svih zbivanja na Elektrijadi, određeni su parovi za sportske susrete itd.

U ponedeljak je sastanak nastavljen savetovanjem COOSSO sa sledećim temama:

1. Odnos SK i SSC
2. Informacije (o radu studenata na pojedinim fakultetima)
3. Radne akcije

4. Odnos visokoškolskog obrazovanja i udruženog rada (videvi saradnje itd.). Predstavnik našeg fakulteta je podneo referat na temu 3. Ceo sastanak je odisao radnom atmosferom, i konstruktivnošću ::

Dipl. ing. ETF Perikle (P.A.) služi vojni rok u Beogradu. Pozivamo sve čitateljke da ga posete. Periklu želimo prijatan beravak i skori operativak.

СКИЦЕ ЗА ЈЕДАН СТРИП Р. ВЕСОВИЋ БР. 1

ШТА МИСЛИШ, ДА ЛИ ОВА РУПА ИМА ДНО?

НЕ ЗНАМ. ПРОВЕРИЋЕМО.

ЈА МИСЛИМ ДА ЈЕ РУПА БЕСКРАЈНА.

ЗАШТО?

ПА - ТОЛИКО ДУГО ВЕЋ ЛУТАМО КРОЗ ЊУ, А ЈОШ НИСМО УДАРИЛИ О ДНО.

БУДАЛО! ПА МИ СМО ТОЛИКО СИТНИ ДА НАС НЕ БИ ЗАДРЖАЛО НИ 10 м ОЛОВА, А КАМО ЛИ ОБИЧНО ДНО ЈЕДНЕ ОБИЧНЕ РУПЕ!

7/77

СКИЦЕ ЗА ЈЕДАН СТРИП Р. ВЕСОВИЋ БР. 2

ДИВАЊ ДАН ДАНАС.

ДА, ЗБИЉА.

КУДА ЋЕМО?

ПОЈМА НЕМАМ.

НЕМА ВЕЗЕ, ДАН ЈЕ ЛЕП.

ДА.

ХЕЈ, ПАЗИ! НАЛЕТЕО СИ НА ПОТПИС.

7/77

LOZA JE ISUVIŠE JAKA...

Verujem da se dosta mojih kolega interesuje za život i probleme sa kojima se susreću studenti strani državljani. Zbog toga sam u redakciju pozvao dvojicu stranih kolega, jednog iz Afrike, a drugog sa Istoka, radi nekog kontrasa, i zamolio ih da odgovore na neka pitanja koja bi, čini mi se i vi postavili nekom vašem prijatelju sa bilo kog kraja sveta.

Kolega Niyongabo Cyprien, čije se ime mora se priznati veoma teško panti, zbog čega ga njegovi poznanici zovu jednostavno Simo, došao je iz Burundija. Moje gimnazijsko znanje tu se pokazalo nedovoljnim tako da sam se morao približe obavestiti za tačno mesto gde se zapravo ta država nalazi. Da bi i vama uskratio taj trud reći ću vam da je Burundi zemlja u centralnoj Africi, u ekvatorijalnom pojasu. Simo je već šest godina u Jugoslaviji i za to vreme je naučio naš jezik i upisao IX semestar na energetskom odseku.

"Beda meseci sam učio jezik i spremao se za prijemni ispit" govori vrlo dobrim srpsko-hrvatskim Cyprien. "Najveći problemi bili su mi klima i jezik. Bilo je zaista teško doći iz oblasti gde je klima sa temperaturom od 30°C na 0°C koliko je ovde bilo kad sam došao u decembru."

- A problema sa nivoom znanja nije bilo?

- Nivo znanja je približno isti kao i kod nas u gimnazijama, mada je i prijemni na ETF-u

teži nego na ostalim fakultetima.

Simo stanuje u domu Slobodan Pezezić i jedini je student na beogradskom univerzitetu iz Burundija. Kao jedan od najboljih gimnazijalaca iz te prijateljske i nesvrstane zemlje dobio je stipendiju naše vlade za studiranje u Jugoslaviji.

- Neki od stranih državljana koji studiraju ovde često se ne vraćaju u svoju zemlju posle završetka studija. Kakvi su tvoji planovi posle diplomiranja?

- Bvakako da ću se vratiti, jer želim da se, u granici svojih mogućnosti odužim svojoj zemlji. Burundi je zemlja u razvoju, potrebni su joj kadrovi i želim da što aktivnij uzmem učešća u njenoj izgradnji.

- Znam da je teško u nekoliko rečenica opisati svoju zemlju, ali bih te ipak zamolio da ukratko kažeš ono što je najznačajnije za tvoj narod i tvoju zemlju?

- Burundi je planinska zemlja na ekvatoru, prema tome klima je izvrsna, prosečna temperatura je oko 15°C. Priroda je uvek zelena, pa su zbog toga ljudi topli i veoma komunikativni. Hoće da pomažu i gostoprimaljivi su što je jedna od sličnosti sa srpskim narodom. Burundi ima oko 4 miliona stanovnika i pretežno je poljoprivredna zemlja. Ima malo sirovina, što je jedan od problema sa kojima se sreće vlada, mada je po bogatstvu u niklu i kobaltu prva u svetu. Glavni grad je Budumbura sa oko 160 000 stanovnika. Po-

stoji i Univerzitet mada je još u embriološkom stanju.

U daljem razgovoru došli smo do pitanja o uslovima pod kojim strani studenti žive. "Primam stipendiju koja iznosi 1660 dinara, što je veoma malo, jer se sa tim novcem pokrivaju svi troškovi. To je i za hranu i dom, za obuću i odelo, za knjige i zaista se teško vezuje početak meseca sa krajem. Kolege iz Jugoslavije koji primaju istu toliku stipendiju povremeno dobijaju i od roditelja izvesnu sumu, dok je za sve nas i naše roditelje veoma teško da nam šalju imalo novca. U početku mi je bilo teško da se priviknem i na vašu hranu, ali pošto mi džep ništa drugo nije dozvoljavao, morao sam se prilagoditi. Možda su i knjige koje postoje malo skupe ali to nije veliki problem."

Interesantno je bilo razgovarati i o nekim "sitnim stvarima" koje život znače. Tako sam na primer saznao da je nacionalna hrana u Siminoj zemlji - pasulj!, da je veoma omiljeno piće vino od banana, i da se od istog voća spravljaju raznovrsna jela, da se hleb ne pravi od pšenice već od plodova drvetu koje se zove manok, da je loza isuviše jaka za našeg kolegu i da ima veoma visoko mišljenje o našim devojkama, jer su uvek "lepe i prilično do-terane". Da prilično dobro igra fudbal, da povremeno čite odlomke iz knjiga naših pisaca i da mu se najviše sviđa Ivo Andrić, da je član KOT i da smatra da u Beogradu nema baš mnogo mesta za zabavu, da za ovih šest godina nijednom nije išao kući, da je zbog Elektronike i mehanike izgubio jednu godinu na studijama i da ga najviše interesuje Elektroprivreda i da bi to najradije i specijalizirao kad bi postojali uslovi.

Na kraju sam ga pitao jecno, čini me sa nezaobilazno pitanje.

- Šta misliš o našem društvenom uređenju?

- U politiku sam veoma malo u upućen ali onoliko koliko se o stvarima može zaključiti samo posmatranjem smatram da je samoupravljanje najbolji oblik socijalizma. Ne sviđa mi se uređenje u SSSR-u zato što sve ide odozgo prema dole, dok je ovde kod vas sasvim suprotno, tako da radni čovek može da iskaže sve svoje probleme. I kod nas se posle državnog udara koji je bio u novembru ide polako prema socijalizmu i mislim da će nova vlada uspeti na tome.

I na kraju šta bi voleo da me upitaš ili kažeš što meni nije uspelo da te upitam.

- Zar ne bi moglo da se na našem fakultetu, kao što je to urađeno na Medicinskom i Mašinskom, rezerviše nekoliko mesta za studente iz inostranstva. Dosta njih polaže prijemni ali se iz nekih razloga malo njih primi. Imao sam jednog kolegu iz Zaira koji je bio vrlo ambiciozan, koji je sada dobar student i koji je polagao prijemni ispit ovde ali nije primljen. Mislim, svi mi strani studenti smo odabrani pre nego što smo došli ovde i trebalo bi obezbediti nekoliko stalnih mesta."

Šaši Daran je redovno vanredni student treće godine elektronike. U Jugoslaviju je došao 1973 god. sa roditeljima koji su bili na službi u Indijskoj ambasadi. Pre dolaska u Beograd bio je u Moskvi skoro godinu dana tako da nije imao problema sa promenom klime.

Gimnaziju je završio u Indiji, gde se posle osnovne škole, školovanje plaća tako da samo imućniji mogu da uče. Inače, gimnazija traje 11 godina, a u poslednje dve postoje samo 5 predmeta. Tamo se sa gimnazijom veoma teško nalazi posao, pa se čak dešava da i ljudi koji su doktorirali ne mogu da nađu radno mesto. Zbog toga Šaši još nije rešio šta će raditi posle završetka studija, dali li će se odmah vratiti kući ili će nekoliko godina raditi

ovde.

Pitao sam kolegu Darana kakvi su mu posle tolikog vremena utisci o Jugoslovenima i našoj zemlji.

- Kolege koje srećem na fakultetu i ostali Jugoslovenski drugovi dosta su dobri i prilično su mi pomagali u prvim mesecima koje sam proveo ovde. Međutim, Jugosloveni nisu novi za mene pošto sam u Indiji imao nekoliko kolega iz Jugoslavije. Čak je i jedan moj drug oženjen Jugoslovenkom. No gledajući uopšte Jugosloveni i Indijci nemaju mnogo sličnosti, kao ni naše dve prijateljske zemlje, govoreći o kulturi i načinu života nemaju puno dodirnih tačaka. Međutim dosta toga nam je zajedničko što se tiče političke strane. Inače, nisam obišao mnogo vaših gradova no od onih koje sam video najviše mi se dopada Dubrovnik."

Svako od nas ponešto zna o Indiji, mada je retko ko to čuo od nekog indijca, ili još ređe bio u toj tajanstvenoj zemlji. Zamolio sam našeg kolegu da ispriča nešto o ljudima i zemlji iz koje je došao, a što on smatra da je najzanimljivije. Ovo su njegove reči :

- Teško je pričati o jednoj velikoj zemlji u kojoj postoji 19 država i isto toliko jezika, pa prema tome i toliko mnogo kontrasta. Jedini jezik koji nas vezuje je engleski koji je i zvanični. Ista tolika razlika je i u klimi, na severu skoro cele godine ima snega dok je na jugu veoma toplo. Način odevanja, hrana se mnogo razlikuju pa valjda zbog toga i ljudi. Drugi problem koji je kod nas još uvek veliki su kaste, naročito na severu zemlje. Mada po zakonu svi ljudi imaju ista prava, još uvek vlada diskriminacija. Jedan od glavnih problema je i obrazovanje jer je 80 % stanovništva nepismeno. U Indiji postoji 7 religija i svaka od njih želi da bude vla-

dajuća. No pored svih tih problema industrija se dosta razvija naročito u poslednjih 10 godina. Počeli smo svemirska istraživanja a iduće godine izbacujemo satelit koji je ceo naš. Međutim brzina razvoja je u suštini spora zato što postoji oko 20 porodica koji su vlasnici velikih firmi. Tako na primer 51% akcija Air Indije pripada jednoj porodici, ista porodica je vlasnik naše najveće elektronske industrije, industrije čelika i tekstila. Nacionalizacija je počela da se sprovodi i nadam se da će za 5 godina svi ti problemi biti sređeni.

- Ispričaj nam nešto o životu studenata u Nju Delhiju?

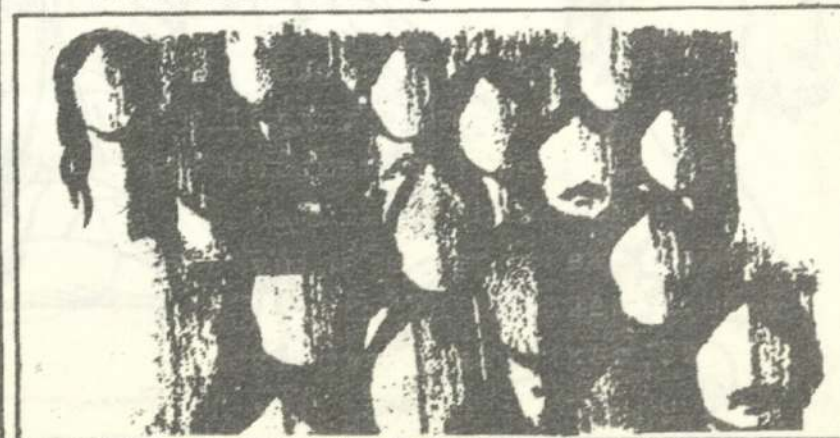
- Mi imamo oko 40 koledža u Nju Delhiju. Svaki koledž ima svoje udruženje i jedno zajedničko na nivou univerziteta. Najaktivnija su sportska, kulturna i politička udruženja. Nemamo neki diskoteka klub kao što je KST ali se skupljamo po privatnim diskotekama. Ponekad organizujemo u proleće ili leto muzičke i dramske festivale. Sport je razvijen kao i ovde ali se više igraju hokej na travi, tenis i kriket.

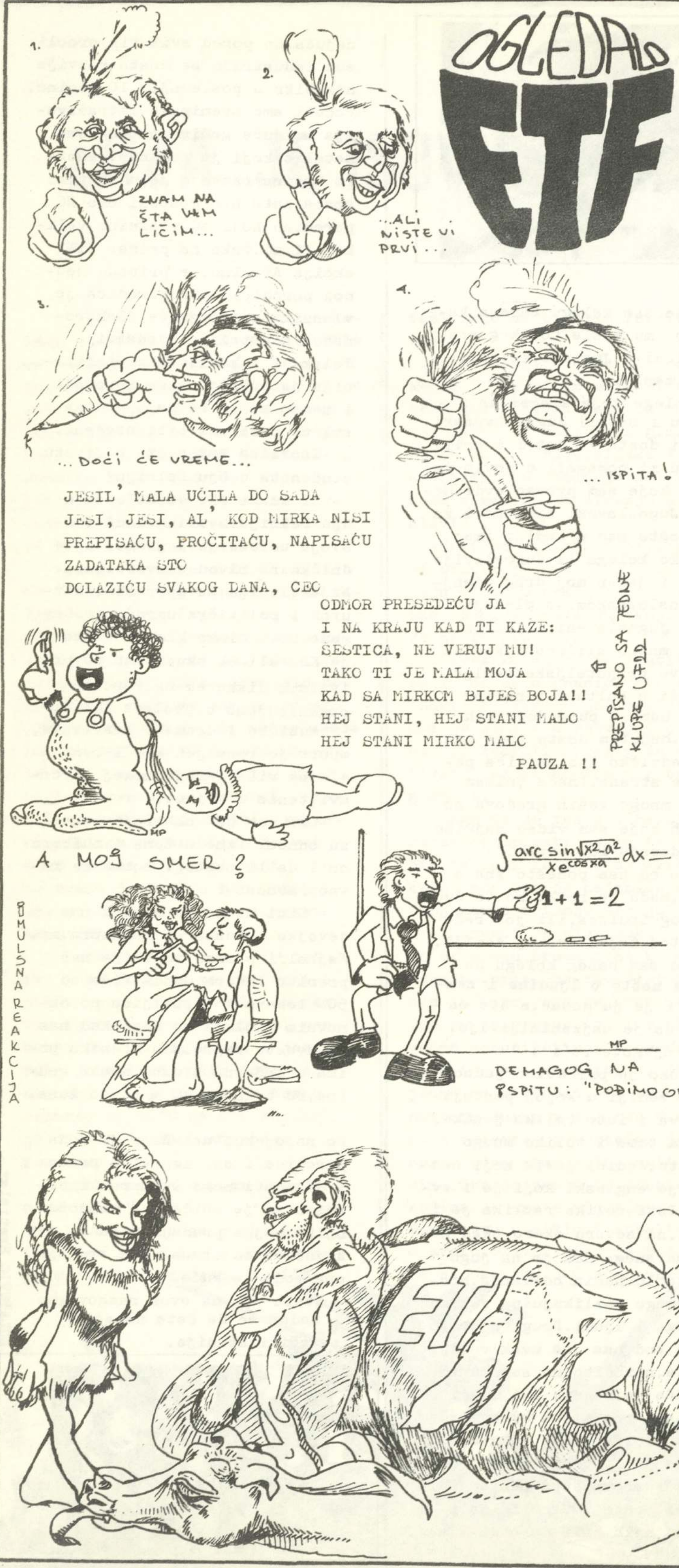
- Kaži nam još na kraju kakvi su odnosi između žena i muškaraca i da li postoji borba za ravnopravnost?

- Čini mi se da su kod nas devojke i muškarci ravnopravni. Najbolji primer za to je naš premier Indira Gandhi. Više od 50% lekara i učiteljica po osnovnim školama su žene - kad nas se dvesta najboljih učenika prima u državnu službu svake godine, od toga su 40 % posto žene.

Po našoj kulturi žena je vođa porodice i ona ima više prava i dužnosti nego muškarac. Interesantan je običaj da mladoženjina majka predaje nevesti sve ključeve od stana i od tada je ona vođa te kuće.

- Hvala vam na ovom razgovoru, i nadam se da ćete uspešno završiti studije.

OGLEDALO ETF

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										

Č B R A T I P A Ž N J U :
 u ovim ukrštenim rečima koriste se cifre kao npr. 5icija, u2rač itd; ne postoje puna polja, reči razdv-ojte crtama a crte postavite sami; po uglovima ukrštenice su brojevi; suma svih brojeva u **U.R.** =21.
V C D O R A V N O

- 1.legendarni mačevaoci - broj
- 2.pojava što cepa uši
- 3.za šta su se naši stari borili - pevaljka
- 4.mera mase - grad u Japanu - istočnjačka filozofija - lebiced
- 5.merni instrument - odlaze
- 6.afričko poprište velikog boksa meča - ne mol, a obrnuto - česti deo salate
- 7.odbačen, osuđen - indukcija
- 8.centar - volje, energije - manja grupa muzičara - tati
- 9.jedno Bgd brdo - uzvik iz seksi filma - dužina - zamalo

- U S P R A V N O**
- 1.mesto za rekreaciju - iznova
 - 2.ljubljene (starinski) - induktivnost
 - 3.nahereno - koren iz -1. + šta se kaže kad se digne\$
 - 4.srpsko ime (muško) - pošto umre
 - 5.prefiks za saradnju - boja - uzvik za p okazivanje u daljini
 - 6.slovo latinice - koordinata vreme-na - ja (ital.)
 - 7.vreme - beduinski san - čuvena glu-mica (inicijali M.D.)
 - 8.trećina uređaja za hvatanje radio talasa - čestica vlage u vazduhu
 - 9.koncentracija blaga - šta je
 - 10.treći koren zapremine kocke - pre-duzeće za rečnu plovidbu u Jugosl-aviji - dno
 - 11.izolacija - termin iz preferansa - letovalište na Jadranu

\$ slušalica
 humer:PROFIROVIĆ Milem
 strip:PEROVIĆ Vasilije /A šta te ima nove/
 ukrštene
 reči:RISTIĆ Predrag
 strip:VESOVIĆ Rade /Skice za jedan strip/

vinjete:KOSTA
 fotografije i
 naslovna strana:JOVANOVIĆ Stevan

IZMIŠLJOTINE ETF

СКИЦЕ ЗА ЈЕДАН СТРИП Р. ВЕСОВИЋ БР. 4

ЈАО!

ШТА БИ?

ИМАО САМ СУДАР СА ЈЕДНИМ ОД НАШИХ: БРЗИНЕ МАКСИМАЛНЕ, ПРАВАЦ ИСТИ, СМЕРОВИ ТОТАЛНО РАЗЛИЧИТИ!
ЈАО...

БАШ СИ БАКСУЗ!
ПА ШАНСА ЗА ТАКО НЕШТО ЈЕ МАЊА ОД 10^{-83} !

СКИЦЕ ЗА ЈЕДАН СТРИП Р. ВЕСОВИЋ БР. 12

ЗНАШ, МИ СМО ТИ САВРШЕНА РАСА.
КАКО ТО МИСЛИШ?

ПА ЕВО: ЈЕДЕМО ВРЛО МАЛО, КРЕЋЕМО СЕ БРЗИНОМ СВЕТОСТИ, НЕМАМО ПРИРОДНИХ НЕПРИЈАТЕЉА...

АВ!
ИЈААО!

ПА, ШТА САД КАЖЕШ?
НИШТА... ЗНАШ, МИ СМО ТИ СКОРО САВРШЕНА РАСА.

СКИЦЕ ЗА ЈЕДАН СТРИП Р. ВЕСОВИЋ БР. 21

ПАЗИ, ОПЕТ РУПА...

ДА ЈОЈ ПРИЂЕМО?
ДА ЈЕ РАЗГЛЕДАМО?
ДА ЈЕ ПРОУЧИМО?

ДА ЛИ ДА ЈОЈ ПОСВЕТИМО БАР ЈЕДАН КВАНТ ВРЕМЕНА?

ШТА ТИ ПАДА НА ПАМЕТ. ПА ДАНАС ЈЕ НЕРАДНА СУБОТА!

СКИЦЕ ЗА ЈЕДАН СТРИП Р. ВЕСОВИЋ БР. 24

ХЕЈ, КАД СМО БИЛИ КОД ТРОУГЛА: НИКАД НИСАМ РАЗЛИКОВАО РЕЧИ ХИПОТЕЗА И ХИПОТЕНУЗА.

ТО ТИ ЈЕ БАР ЛАКО. "ХИПОТЕНУЗА ЈЕ ЈЕДНАКА ЗБИРУ КВАДРАТА ОБЕ КАТЕТЕ." ТО ТИ ЈЕ ХИПОТЕЗА КОЈУ ТРЕБА ДОКАЗАТИ.

ДА ЛИ ТИ ЈЕ САДА ЈАСНИЈЕ?

ПА, ОВАЈ... САДА МИ СЕ УМЕШАЛА И РЕЧ ХИПОПОТАМУС... ?!

